

KWF jaarverslag 2020

Inhoud

Voorwoord	3
1. De gevolgen van corona op KWF & kankerpatiënten	6
2. De impact van KWF	9
3. Fondsenwerving en Public Engagement	13
3.1 Donateurs & loterijspelers	14
3.2 Initiatieven, samenwerkingen & acties	14
4. Organisatie en bestuur	17
4.1 KWF Kankerbestrijding	18
4.2 Mens & Organisatie	18
4.3 Bestuur	19
4.4 Raad van Toezicht	20
4.5 De ondernemingsraad	23
5. Financiële verantwoording	29
6. Jaarrekening 2020	40
7. Overige gegevens	83

Voorwoord

2020 was in velerlei opzicht een annus horribilis. Nadat in december 2019 in een Chinese miljoenenstad ten noorden van het Dongtingmeer bij een snelgroeiende groep patiënten een cluster van symptomen optrad dat werd geassocieerd met een longontsteking van onbekende oorsprong, kon in januari het veroorzakende virus worden geïdentificeerd als SARS-CoV-2. De ziekte, COVID-19, verspreidde zich als een strovuurtje over de aardbol. De 1e besmetting in Nederland werd vastgesteld op 27 februari in het Brabantse Loon op Zand. Op 11 maart verklaarde de Wereldgezondheidsorganisatie WHO de wereldwijde COVID-19 uitbraak tot een pandemie. Alleen al in het 1e jaar van de pandemie vielen wereldwijd 2 miljoen slachtoffers. In Nederland heeft de uitbraak in 2020 aan zeker 12.000 mensen het leven gekost. Het Centraal Bureau voor de Statistiek schat de oversterfte over het gehele jaar op ruim 15.000, het hoogste aantal sedert de hongervinter van 1944-1945. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu schat dat 10% van de Nederlandse bevolking een besmetting met het virus heeft opgelopen.

KWF en de civiele ruimte in 2020

De uitbraak van COVID-19 in Nederland en Europa heeft grote invloed gehad op de bedrijfsvoering van KWF. De facto verrichtten vrijwel alle medewerkers sinds 12 maart al hun werkzaamheden vanuit huis. Een handjevol collega's werkt enkele dagdelen per week op kantoor aan de Delflandlaan om bedrijfskritische processen doorgang te laten vinden. Sinds het aanscherpen van de overheidsmaatregelen tijdens de 2e 'lockdown' is het kantoor zelfs gedurende 3 dagen in de week geheel gesloten.

De fondsenwervende activiteiten zijn door de pandemie ernstig gehinderd. Fondsenwervende acties georganiseerd door KWF of door derden ten behoeve van de kankerbestrijding konden sinds maart slechts mondjesmaat doorgang vinden. KWF is een volbloed 'civil society' organisatie en is voor de uitvoering van haar missie vrijwel volledig aangewezen op particuliere fondsenwerving en inzet van vrijwilligers. Waar een overheid burgers oproept thuis te blijven, niet samen te scholen of aan sportieve evenementen deel te nemen, daar krimpt de openbare civiele ruimte tot een muizengaatje. KWF is digitaal alleszins vaardig, we hebben online veel kunnen opvangen,

Fred Falkenburg en Johan van de Gronden

maar het bleek onmogelijk om binnen een tijdsbestek van slechts enkele maanden voldoende digitale alternatieven te ontwikkelen om de geplande live evenementen te compenseren.

Het vol inzetten op behoud en loyaliteit van een grote donateursachterban wierp zijn vruchten af. De naar augustus uitgestelde wervende tv-show 'Nederland staat op tegen kanker' bleek goed aan te slaan en de afsluitende jaarcampagne 'Nederland geeft licht' deed het beter dan ooit.

2020 in cijfers

Ook in 2020 laten metingen onder het brede publiek zien dat KWF als hoogste scoort op het gebied van naamsbekendheid en met afstand het meest gesteunde goede doel is. Onze donateurs waardeerden ons in 2020 met een 8,3. Deze cijfers laten ook dit jaar zien dat we een trouwe achterban hebben en mensen blijvend weten te binden.

Van het totaal van € 152 miljoen aan baten, ontving KWF € 77 miljoen aan baten van een kleine 800.000 donateurs en ongeveer 100.000 actievoerders/vrijwilligers voor het realiseren van onze missie. Daarnaast ontving KWF van ongeveer 900 erflaters een nalatenschap of legaat. Hiermee zijn we, ondanks de pandemie, in staat geweest financiering van ruim 50 nieuwe (onderzoeks-)projecten toe te zeggen. Dat brengt het totaal aantal lopende onderzoeken gefinancierd door KWF op ruim 700. Daarnaast financierden we ook in 2020 onze samenwerkingspartners Het Nederlands Kanker Instituut (NKI), Instellingen PsychoSociale Oncologie (IPSO), de Nederlandse Federatie voor Kankerpatiëntenorganisaties (NFK), Oncode Institute en kanker.nl.

De inkomsten uit legaten en nalatenschappen lieten, ten opzichte van 2019, een forse daling zien van zo'n 24%. Dit wordt verklaard door het eenmalige effect van de stelselwijziging in 2019 enerzijds en een groei in de baten 2020 anderzijds. Het jaarresultaat van de overige totale stuurbare baten is € 3,8 miljoen hoger dan begroot. De negatieve impact van de pandemie werd vooral in de periode maart, april en mei sterk gevoeld. Toen daalden de inkomsten van nagenoeg alle acties fors in vergelijking met de referentieomzet van het jaar ervoor. Een beroep op de NOW-regeling 1.0 werd van overheidswege snel gehonoreerd. Onduidelijkheden in de precieze interpretatie van de regeling - die is geënt op het tegemoetkomen van bedrijven met een winstoogmerk - kan nog leiden tot een terugvordering. KWF heeft derhalve afgezien van een verder beroep op de regeling in het vervolg van het kalenderjaar. Wel is geheel in de geest van de regeling ingezet op werkgelegenheidsbehoud.

Door het uitstellen van de 1e onderzoekscall in 2020 tijdens de 1e lockdown en het doorvoeren van besparingen, ontstaat een positief financieel resultaat van € 40 miljoen in 2020. Dit financiële resultaat zal grotendeels in 2021 en voor een klein deel in 2022 gebruikt worden om onze doelbestedingen op het pré-corona niveau te houden, ondanks ook in die jaren voorziene tegenvallende baten.

Kankerzorg in 2020

Het voorkomen, vroegtijdig opsporen en adequaat behandelen van kanker baarde KWF in 2020 grote zorgen. De kankerzorg staat in Nederland op een hoog niveau, maar kraakte door de druk op het sterk gedecentraliseerde en op maximale efficiency ingerichte stelsel in al zijn voegen onder de pandemie. In de 1e golf van de pandemie werd de uitvoering van bevolkingsonderzoeken (naar borst-, darm en baarmoederhalskanker) tijdelijk geheel opgeschort, terwijl de verwijzingen van de huisarts alarmerend terugliepen. In de maanden maart, april en mei daalde het aantal kankerdiagnoses landelijk met 20-25%. Om de verkeerde redenen. Gelukkig zijn de bevolkingsonderzoeken sindsdien herstart en heeft in de zomer iets van een inhaalslag plaatsgevonden. In het laatste kwartaal van 2020 leken de kankerdiagnoses weer min of meer het te verwachten niveau te hebben bereikt. Niettemin zullen patiënten nog lang kampen met de gevolgen van te laat gestelde diagnoses of uitgestelde behandelingen. De impact hiervan zal pas de komende jaren blijken.

Kankeronderzoek en samenwerkingen in 2020

Ook het kankeronderzoek liep gevoelige vertraging op. De capaciteit in vele laboratoria betrof maandenlang slechts een fractie van de gebruikelijke omvang. KWF heeft naar het collectieve onderzoeksveld het gebaar gemaakt om lopende onderzoeken budgetneutraal te zullen verlengen. De additionele personeelskosten komen echter voor rekening van de instituten. Ook is besloten om in 2020 slechts 1 'call for proposals' uit te zetten onder gekwalificeerde onderzoekers, deels uit onzekerheid over het financiële resultaat, deels uit realistisch oogpunt, omdat de absorptiecapaciteit van het oncologisch veld tijdelijk sterk leek afgenomen. We konden gelukkig nog 2 consortia belonen met een bedrag van totaal ongeveer € 5 miljoen voor het opzetten van een effectief platform voor de tijdige opsporing, herkenning en behandeling van zeldzame tumoren.

Het prudente beleid van KWF leidt ertoe dat we een aanzienlijke reservering op hebben kunnen nemen voor de gunning van nieuw baanbrekend onderzoek in 2021. Ook instituten als het Nederlands Kanker Instituut en OncoCode weten zich verzekerd van de continuïteit in 'core funding'. Het oncologisch veld mag in 2021 wederom rekenen op de gunning van het meest uitmuntende en relevante oncologische onderzoek in 2 rondes op het niveau gelijk aan of hoger dan de financiering in de afgelopen jaren. Daarnaast hebben wij nieuwe, zich over meerdere jaren uitstrekkende afspraken kunnen maken met de Instellingen PsychoSociale Oncologie (IPSO) en de Nederlandse Federatie van Kankerpatiëntenorganisaties. Ook zal KWF haar patiëntenvoorlichtingsfunctie bestendigen. In 2021 mag het veld voor de palliatieve zorg eveneens meer en bredere inzet van KWF verwachten.

Het KWF merk en de Nationale Kanker Agenda

KWF heeft het afgelopen jaar benut om zichzelf grondig te vernieuwen. Een nieuw beeldmerk geeft betere uitdrukking aan onze missie en merkwaarden. De doorboorde krab van Hippocrates is vervangen door een 'red ribbon', een beeld dat niet alleen warmte, nabijheid en kracht uitstraalt, maar ook in een steeds digitaler wordende omgeving herkenbaar blijft. De strijd- en oorlogsmetaforen uit het verleden, toen er nog zo weinig kruid was gewassen tegen de ziekte, passen in afnemende mate bij onze missie om de impact van kanker op individuele patiënten, hun naasten en de samenleving als geheel te beteugelen. In 2020 leefden bijna 800.000 Nederlanders mét of na kanker. Gelukkig is 65% van de patiënten 5 jaar na diagnose nog in leven, een getal dat volgens de Europese Commissie dit decennium nog met vereende kracht omhoog moet naar 75%. KWF zal alles uit de kast halen om die verbetering zo spoedig mogelijk in Nederland te realiseren, met aandacht voor een goede kwaliteit van leven. Daarbij is nationale planning en coördinatie echter onontbeerlijk. Het siert Nederland niet dat wij het als 1 van de weinige landen in Europa moeten stellen zonder een 'national cancer control plan'. De gezondheidsautoriteiten in Nederland hadden er, volledig in beslag genomen door de pandemie, in 2020 geen oren naar. KWF zal zich in 2021 samen met haar partners hard maken voor een Nationale Kanker Agenda. Inmiddels lijkt daarvoor kamerbrede steun aanwezig in het parlement.

1. De gevolgen van corona op KWF & kankerpatiënten

1. De gevolgen van corona op KWF & kankerpatiënten

De COVID-19 pandemie zorgde voor een spannend en enerverend jaar. Al snel na de eerste lockdown heeft KWF financiële scenario's gemaakt voor 2020. Hierin is een inschatting gemaakt van enerzijds de baten en de lasten, anderzijds de invloed op de liquiditeitspositie. Uit de scenario's bleek afdoende reserve en veerkracht om, tezamen met kostenbesparende maatregelen, eventuele tegenvallers op te vangen.

Voor de fondsenwervende activiteiten van KWF betekende dit jaar vooral in de periode maart, april en mei: geen grote acties en evenementen, geen Samenloop, geen Alpe d'HuZes en de collecteweek moest anders vormgegeven worden. Dit is uiteraard terug te zien in de inkomsten in deze periode. Daarnaast heeft KWF ingezet op werkgelegenheidsbehoud en werd een beroep gedaan op de NOW-regeling 1.0.

De continuïteit van operationele processen heeft, mede dankzij een Corona-crisisteam, geen hinder ervaren: vrijwel alle medewerkers verrichten sinds 12 maart 2020 al hun werkzaamheden vanuit huis.

Slechts enkelen werken op kantoor aan de Delflandlaan om bedrijfskritische processen doorgang te laten vinden. Sinds het aanscherpen van de overheidsmaatregelen tijdens de 2e 'lockdown' is het kantoor zelfs gedurende 3 dagen in de week geheel gesloten.

Zolang overheidsmaatregelen van toepassing zijn, verwacht KWF een inkomstendaling van acties van zo'n € 25 á € 30 miljoen op jaarbasis. Daarnaast houdt KWF rekening met een mogelijke inkomstendaling vanwege een economische recessie. Er is geen aanleiding om aan te nemen dat de continuïteit van KWF als organisatie hiermee in het geding komt. KWF zal zich in 2021 en 2022 verder richten op kostenreductie en het optimaliseren van haar kengetallen. Uiteraard met de insteek om maximaal bij te dragen aan haar missiedoelen.

Daarnaast zal KWF in 2021 en verder invulling geven aan de inrichting van haar speerpunten, het minimaliseren van onderzoeksvertraging door COVID-19, het implementeren van nieuwe wervingsproposities en het invullen van haar ambities geformuleerd in haar visie 2030.

Corona en kankerpatiënten

Voor kankerpatiënten betekende het veel onzekerheid over behandelingen en hun gezondheid. Er was twijfel of behandelingen en afspraken in het ziekenhuis door konden gaan, of je als (ex)kankerpatiënt vatbaarder bent voor corona en er kwamen voor veel patiënten gevoelens van eenzaamheid en angst bij doordat bepaalde zorg werd uitgesteld.

KWF riep een aantal keren op om de maatregelen van het RIVM te blijven volgen. Om de kans op besmetting zo laag mogelijk te houden zodat ziekenhuizen de nodige zorg aan kankerpatiënten konden (blijven) leveren.

Onderzoek naar corona en kanker

Het was onduidelijk wat de impact van COVID-19 is op kankerpatiënten. Vrij kort na het uitbreken van de coronacrisis ontplooiden onderzoekers van het Erasmus MC [een initiatief](#) om het verloop van COVID-19 bij patiënten met kanker in kaart te brengen. Dit onderzoek gaat meer inzicht geven op de risicofactoren en de gevolgen van een corona-infectie op kankerbehandelingen. Vanwege de urgentie van dit onderzoek, werd het project versneld toegekend. Dankzij de versnelde goedkeuringsprocedure kon het project nog tijdens de 1e golf van corona starten.

Werving aan de deur

Door COVID-19 en de bijhorende RIVM-maatregelen besloot KWF in maart 2020 om minimaal te werven aan de voordeur. Met het vermijden van contact aan de voordeur en bijbehorende reisbewegingen, nam KWF haar verantwoordelijkheid om verdere verspreiding van het virus te voorkomen. Belangrijk om de druk op de zorg te verminderen, zodat de reguliere zorg voor kankerpatiënten zo veel mogelijk doorgang kon en kan vinden. Enkel in de zomerperiode, na versoepeling van de maatregelen, heeft zeer selectief en met inachtneming van speciale maatregelen, huis-aan-huis werving plaatsgevonden.

Wat kon er wel? Alternatieve acties & initiatieven

Doordat veel evenementen en acties niet doorgingen, konden duizenden mensen niet in actie komen voor kankeronderzoek. KWF ging op zoek naar de mogelijkheden die er wel waren binnen de beperkte ruimte. Het resultaat is onder andere de [KWF Thuismarathon](#) die in mei gelanceerd werd: een veilige manier om in actie te komen voor dierbaren in of rondom je eigen huis. De actie werd een succes: samen met de Nederlandse Loterij haalden we meer dan € 100.000 op.

Toch een knuffel

Door coronamaatregelen is een knuffel niet meer vanzelfsprekend. KWF lanceerde op Internationale Knuffeldag - dinsdag 21 januari - de [KWF Hug](#). De 1e knuffel die jou knuffelt. Een Hug geven voelt goed en de opbrengst ervan draagt bij aan kankeronderzoek. Tijdens dit jaar waarin knuffelen uit den boze was, zijn er veel mensen verblijd met een Hug.

2. De impact van KWF

2. De impact van KWF

We realiseren met onze activiteiten gerichte impact op onze 4 kerndoelen:

we voorkomen kanker daar waar we weten dat het kan

we bevorderen dat alle vormen van kanker beter behandelbaar zijn

we zetten ons in voor een betere kwaliteit van leven voor (ex)kankerpatiënten én hun naasten

we doen er alles aan om te zorgen dat kankerpatiënten ook in hun laatste levensfase worden omringd met goede zorg

We werken aan deze missiedoelen binnen multidisciplinaire speerpunten. En daarnaast via de Nederlandse Kanker Agenda, die we samen met de NFK, IKNL en andere relevante partijen in 2021 verder vorm gaan geven.

KWF Programma Onderzoek & Implementatie

In 2020 werden 185 onderzoeksvorstellen ingediend binnen ons onderzoeksfinancieringsprogramma PO&I. Deze voorstellen werden zorgvuldig beoordeeld door externe referenten en de beoordelingscommissies Exploratie en Ontwikkeling & Implementatie. In totaal zijn 51 onderzoeksprojecten gehonoreerd, met een totale financieringswaarde van € 27 miljoen. Het complete bestedingsoverzicht is te vinden op [onze website](#).

De toegekende projecten bestrijken het complete gebied van de kankerbestrijding: onder meer verbeterde diagnostiek, verfijning van operatie- en bestralingstechnieken, nieuwe toepassingen van immunotherapie en betere nazorg komen aan bod.

Infrastructuur voor zeldzame tumoren

Naast het Programma Onderzoek & Implementatie zette KWF in 2020 een specifieke call uit voor infrastructuurprojecten die zich richten op zeldzame tumoren. Uit 6 vooraanmeldingen zijn [2 projecten](#) voor financiering met een totale waarde van bijna € 5 miljoen gefinancierd. De gehonoreerde samenwerkingsverbanden richten zich op verbeteren van diagnostiek bij zeldzame hematologische tumoren en op de ontwikkeling van ultragevoelige bloedtesten voor zeldzame solide tumoren.

KWF & MLDS financieren onderzoek naar vroege opsporing darmkanker

Ook werd er vanuit het Speerpunt Vroege Opsporing in 2020 een belangrijk onderzoek gehonoreerd waarin de onderzoeksteams van prof. Hans Clevers en prof. Gerrit Meijer de mogelijke link tussen een variant van de E. coli-bacterie en darmkanker onderzoeken. Er is een gereede kans dat deze bacterie, die veel mensen met zich meedragen, het risico op darmkanker verhoogt. Dit zou een belangrijk aangrijpingspunt kunnen zijn voor verbeterde darmkankerscreening. KWF werkt in de financiering en fondsenwerving voor dit project samen met de Maag Lever Darm Stichting (MLDS).

Samenwerkingen KWF - AVL

KWF zoekt graag de samenwerking op waar het kan. Een voorbeeld is de band tussen KWF en het Nederlands Kanker Instituut (NKI) – het onderzoeksinstituut van het Antoni van Leeuwenhoek. Deze is sterk en gaat terug tot 1951. Naast financiering van onderzoeksprojecten verstrekt KWF ook een instellingsfinanciering. Hiervoor is met het NKI in 2019 een 5 jaar durend contract afgesloten. De jaarlijkse uitgave van € 16,8 miljoen is bestemd voor hoogwaardig kankeronderzoek in het AVL. In 2020 boekte het onderzoeksinstituut belangrijke successen op het gebied van immunotherapie (bij o.a. [darmkanker](#)) en werd een [nieuwe speekselklier](#) ontdekt die van invloed is op de bijwerkingen van bestraling in het hoofd-halsgebied.

Oncode Institute

[Oncode Institute](#) is een samenwerking tussen toponderzoekers van verschillende instituten om zo efficiënt mogelijk kennis op te doen en met elkaar te delen. Dit versnelt de ontwikkeling van nieuwe behandelingen zodat patiënten daar sneller van kunnen profiteren. KWF is de aanjager en de grootste financier van Oncode Institute, met een bedrag van € 12,7 miljoen op jaarbasis.

Toegang tot geneesmiddelen

Om transparantie van prijzen en prijsopbouw van geneesmiddelen af te dwingen, heeft KWF met 10 Europese partners het [European Fair Pricing Network](#) gelanceerd. Door onderzoek naar de prijs en beschikbaarheid van kankermedicijnen in meerdere Europese landen direct te koppelen aan lobby, moeten patiënten betere toegang krijgen tot nieuwe medicijnen.

Daarnaast participeert KWF in het maatschappelijke investeringsfonds [INZET](#), dat in 2020 haar 1e investering deed in iClusion: een internetplatform om patiëntgebonden onderzoek naar nieuwe medicijnen beter toegankelijk te maken en te versnellen.

In 2020 heeft KWF zich nadrukkelijk ingezet om haar doelen ook binnen de politiek voor het voetlicht te brengen. KWF verzorgde een werkbezoek van minister Van Nieuwenhuizen over de vergunningverlening voor het mogen doen van onderzoek en het behandelen van patiënten met levende celtherapieën. Met als gevolg dat de procedure in 2020 drastisch verkort werd: van 120 dagen naar een wettelijke termijn van 56 dagen. In de praktijk worden de vergunningen nu binnen 3 weken verleend. Een fantastisch resultaat.

Uitgezaaide kanker in beeld

KWF heeft een actieve bijdrage geleverd aan het IKNL-rapport '[Uitgezaaide kanker in beeld](#)'. In het rapport worden handvatten aangereikt om de zorg voor de patiënt met uitgezaaide kanker zo goed mogelijk in te richten, met specifieke aandacht voor vroegtijdige inzet van palliatieve zorg. Palliatieve zorg is sinds 2019 een speerpunt van KWF.

Nederlandse Federatie voor Kankerpatiëntenorganisaties (NFK)

De [NFK](#) komt op voor de belangen van (ex)kankerpatiënten en hun naasten. KWF steunt de NFK en de aangesloten kankerpatiëntenorganisaties voor ruim € 3,6 miljoen per jaar.

In 2020 werd gewerkt aan een [nieuwe samenwerkingsovereenkomst](#) die vanaf 1 januari 2021 is ingegaan. KWF en NFK verstevigen hun samenwerking in deze overeenkomst en willen (meer) impact genereren op 6 thema's: kwaliteit van zorg, gelijke toegang tot innovatieve technologieën (inclusief diagnostiek), zeldzame kankers, leven met en na kanker, wetenschappelijk onderzoek en vroegtijdige opsporing.

kanker.nl

[Kanker.nl](#) is hét onafhankelijke informatieplatform voor patiënten en hun naasten. Kanker.nl is een initiatief van KWF, IKNL en NFK en wordt financieel mogelijk gemaakt door KWF dankzij een jaarlijkse bijdrage van € 2,5 miljoen.

In 2020 heeft KWF zich aangesloten bij de kerngroep Online Zelfmanagement binnen de [Taskforce Cancer Survivorship](#). De kerngroep probeert het gebruik van online zelfmanagementtools te vergroten onder (ex) kankerpatiënten. Dit doet zij door apps te beoordelen, te ontsluiten op kanker.nl en meer bekendheid te geven aan het bestaan ervan.

Leefstijl: Nederland Rookvrij

Het aantal rookvrije omgevingen en organisaties is in 2020 sterk gestegen: Per 1 augustus zijn alle onderwijsterreinen in Nederland wettelijk rookvrij, per 1 oktober zijn alle stations en perrons volledig rookvrij. Daarnaast voeren meer dan 200 gemeenten een actief rookvrij-beleid.

In 2020 werd een accijnsverhoging doorgevoerd waardoor de prijs van een pakje sigaretten steeg met ongeveer € 1,- en de prijs van een pakje shag van 50 gram met € 2,50. Sigaretten en shag kregen bovendien vanaf 1 oktober een [neutrale, donkergroen-bruine verpakking](#). Ook mogen supermarkten tabaksproducten sinds 1 juli niet meer in het zicht uitstallen. Deze maatregelen maken onderdeel uit van het Nationaal Preventieakkoord, waarin als doel staat omschreven dat volwassenen minder gaan roken en kinderen die nu worden geboren niet meer beginnen met roken.

Leefstijl: alcohol

De Maag Lever Darm Stichting (MLDS) en KWF tekenden in 2020 een samenwerkingsovereenkomst voor het aanpakken van de gezondheidsproblemen van alcohol. Onder de paraplu van [de Gezonde Generatie](#), een initiatief van 20 gezondheidsfondsen.

3. Fondsenwerving en Public Engagement

3. Fondsenwerving en Public Engagement

Terwijl kanker meer mensen raakt dan ooit tevoren, kunnen we ook met meer mensen dan ooit het verschil maken. We betrekken zo veel mogelijk mensen bij KWF en vragen hen te helpen in haar missie.

3.1 Donateurs & loterijspelers

Het afgelopen jaar was een jaar van onzekerheid, voor iedere Nederlander. Ondanks de coronacrisis bleef de grote groep van loterijspelers en donateurs KWF trouw. Waar veel inkomsten uit acties en evenementen niet gerealiseerd werden, konden we gelukkig rekenen op de bijdragen van donateurs en loterijspelers, die zijn we dan ook allen bijzonder dankbaar.

3.2 Initiatieven, samenwerkingen & acties

Nederland geeft licht

Voor de 5e keer is de lampionnenactie 'Nederland geeft licht' georganiseerd. Elk jaar maken we een hart van duizenden lampionnen op een bijzondere plek in het land. Elke lampion brandt voor iemand die wordt gemist of extra steun kan gebruiken. Op 20 december 2020 werden meer dan 40.000 lampionnen op een hartverwarmende manier verlicht bij Madurodam. Juist in donkere dagen is er behoefte aan licht en steun, vooral voor kankerpatiënten en hun naasten. Deze bijzondere verlichting werd live uitgezonden door SBS6, gepresenteerd door Mirella van Markus en Leonie ter Braak.

Ren tegen kanker

Ruim 1.500 deelnemers zouden met [Ren tegen kanker](#) meelopen met de Rotterdam Marathon. Ondanks dat de editie 2020 niet doorging, is er door alle deelnemers meer dan 8 ton opgehaald. Begin 2021 is besloten dit geld niet te reserveren, maar uit te geven aan het onderzoek 'Follow up - patient in the lead' in het Erasmus MC. Hierin wordt onderzocht in hoeverre nacontroles kunnen verschuiven van het ziekenhuis naar de thuissetting.

Introductie TegenKK

Schelden met kanker kan echt niet meer. Toch is kanker al jaren 1 van de meest gebruikte scheldwoorden in Nederland. Met name online lijkt schelden met kanker of de afkorting kk geaccepteerd. Daarom is de actie #TegenKK gelanceerd. [Een actie waarin bekende YouTubers oproepen om te stoppen met schelden met kanker](#). Met deze actie willen de initiatiefnemers een beweging starten tegen het schelden met kanker: scheld niet (meer) met kanker, zeg er iets van of sla terug met een 'Tikkie'.

We worden regelmatig benaderd door scholen en (sport)verenigingen voor materialen over #TegenKK. In 2021 vervolgen we daarom dit initiatief.

Nederland staat op tegen kanker

Op 19 augustus, tijdens de 10e editie van Nederland staat op tegen kanker, zijn 20.367 nieuwe donateurs geworven. De uitzending werd gepresenteerd door Dionne Stax. Tijdens de live tv-show vanaf Paleis Soestdijk en vanuit het in kanker gespecialiseerde ziekenhuis Antoni van Leeuwenhoek, stonden veel bekende en onbekende Nederlanders op met hun eigen verhaal en riepen zij Nederland op om donateur te worden.

Huis in actie – Inloophuizen in zwaar weer

De inloophuizen zitten in zwaar weer. KWF sloeg de handen ineen met [IPSO](#) en zo ontstond de actie 'Huis in actie'. Een actieplatform waarop de inloophuizen zelf in actie kunnen komen om voor hun eigen huis en eigen projecten fondsen te werven.

Vanuit KWF zijn deze huizen maximaal gefaciliteerd en geactiveerd. In totaal is er in 2020 meer dan € 250.000 opgehaald door de verschillende huizen. In 2021 gaan de huizen door met hun acties.

Collecte

Vanwege de pandemie is niet overal in Nederland gecollecteerd. Collectanten van KWF kregen verschillende opties aangeboden om toch veilig te collecteren. Op 1,5 meter met de collectebus of bijvoorbeeld via een donatiekaart in de brievenbus. Behalve een donatie met contant geld, kon er ook via een QR-code gedoneerd worden. Ook bedachten vele collectanten zelf creatieve oplossingen om veilig te kunnen collecteren.

De collecte leverde € 4.297.743,- op. Er werd veel contactloos gegeven: ruim € 1,5 miljoen kwam binnen via QR of een online donatie.

Ondanks de grote geefbereidheid is de totaalopbrengst ongeveer een derde lager dan in 2019.

Samenloop & lokale projecten

Er waren in 2020 geen Samenlopen. Wel zijn er, met de gelden die in 2019 zijn opgehaald, lokale projecten gesteund. [49 projecten](#) hebben in totaal een bedrag van € 400.000 aan financiering mogen ontvangen. Dit heeft tot enorme blijdschap en enthousiasme geleid bij zowel de indieners van de lokale projecten als bij de lokale vrijwilligers die geld hadden ingezameld voor hun Samenloop. In dit moeilijke corona-jaar hebben we zo toch een bijdrage kunnen leveren aan lokale initiatieven ten behoeve van de patiënt en zijn omgeving. Voor 2021 en mogelijk ook langer, verwacht KWF dat het organiseren van Samenlopen, vanwege de Corona-maatregelen, nauwelijks plaats zal kunnen vinden.

Pink Ribbon

Er waren succesvolle digitale edities van de Dam tot Dam Wandeltocht en de Ladiesrun Groningen. Ondanks alle beperkingen was de borstkankermaand 2020 succesvol. Er zijn meer exemplaren van de Pink Ribbon Armband – ontworpen door PSCallme – verkocht dan in 2019.

Al jaren houdt Albert Heijn in de borstkankermaand een boekettenactie voor Pink Ribbon. In 2020 was dit een nog groter succes dan voorgaande jaren met een opbrengst van maar liefst € 254.270,-. Ook de bereidheid van de achterban om te doneren was hoog. Dit is zeer succesvol gedaan met online collectebussen via DigiCollect.

Tal van acties van bedrijven en particulieren, evenementen, partnerships en online & offline donaties zorgden in 2020 voor een totaalopbrengst van € 2.783.203,-. Daarmee zijn 2 nieuwe onderzoeken gefinancierd:

- [Eenmalige bestraling voor borstkanker](#), dr. Desirée van den Bongard (Amsterdam UMC)
- [Hoe CHEK2-mutaties leiden tot borstkanker](#), dr. Antoinette Hollestelle (Erasmus MC)

Per 23 december 2020 is Stichting Pink Ribbon gefuseerd met KWF. Pink Ribbon gaat verder als actielabel onder KWF.

Nalaten aan KWF

In 2020 was er een toename van mensen die besloten om KWF in hun testament op te nemen. Nalaten kreeg meer bekendheid dankzij samenwerkingen met andere goede doelen en uitingen zoals het tv-programma 'De Nalatenschap' en het KWF-magazine 'Sterker'.

In 2020 is KWF in 843 nalatenschappen tot erfgenaam of legataris benoemd. KWF is deze erfstaters daar bijzonder erkentelijk voor. In de uitzending van 'Nederland Geeft Licht' heeft KWF daarom apart aandacht besteed aan deze bijzondere groep.

Grote Gevers

In 2020 hebben we verschillende grote giften mogen ontvangen die bijdragen aan een beter leven met en na kanker. Zo ontving KWF een grote internationale gift van een Belgische stichting die we konden koppelen aan een project van een Vlaamse onderzoeker die o.a. werkzaam is bij het NKI-AVL.

Een ander mooi resultaat is het lanceren van een nieuw concept van een Fonds op Naam. Deze is opgericht door 3 partners van Deloitte Tax & Legal, met de mogelijkheid voor andere partners om zich gedurende de looptijd aan te sluiten. Iedere partner verbindt zich voor minimaal 5 jaar aan KWF. Het gezamenlijk ingelegd vermogen wordt jaarlijks in overleg besteed aan een project op het gebied van immunotherapie.

Samenwerking met Sanquin

In 2020 hebben we samenwerking gezocht met Sanquin. Kankerpatiënten zijn voor hun behandeling vaak afhankelijk van gedoneerd bloed. Dit kan bijvoorbeeld gebruikt worden tijdens hun chemokuur. In een pilot hebben we onderzocht of we onder de achterban van KWF ook bloeddonoren kunnen werven. Dit leverde ruim 800 nieuwe donoren op! In 2021 versterkt KWF de samenwerking met Sanquin.

Alpe d'HuZes

Alpe d'HuZes organiseerde dit jaar noodgedwongen een special edition in Nederland. Deelnemers werden opgeroepen om zelf in actie te komen of te gaan fietsen/wandelen als alternatief voor het beklimmen van de Alpe d'Huez. Daarnaast was er een indrukwekkende serenadetour langs 6 locaties in Nederland. Met deze acties en initiatieven is er met Alpe d'HuZes 2020 € 7,2 miljoen opgehaald voor het Alpe d'HuZes/KWF-fonds.

InShared

Als er geld over blijft in de schadepot van verzekeraar InShared, keren zij dat uit aan hun klanten. Deze kunnen kiezen om deze zogenoemde jaarbeloning te doneren aan KWF. Dat deden zij massaal: KWF ontving maar liefst € 155.092,48. Ruim € 100.000,- meer dan het jaar ervoor.

4. Organisatie en bestuur

4. Organisatie en bestuur

4.1 KWF Kankerbestrijding

Een beter leven. Zonder én met kanker.

Al 71 jaar bestrijdt Stichting Koningin Wilhelmina Fonds voor de Nederlandse Kankerbestrijding kanker. En met succes. Gelukkig is er in die 71 jaar veel veranderd. Kanker is steeds beter te genezen. Maar ondertussen krijgen ook steeds meer mensen met de ziekte te maken. Dat vraagt om een nieuwe kijk op kanker, en dus een nieuwe rol voor KWF.

KWF bestrijdt niet alleen deze ziekte, maar zet zich ook in voor een beter leven mét kanker. Door mensen, organisaties en experts te verbinden. Met de financiering van baanbrekend onderzoek en het beter bereikbaar maken van nieuwe en vaak dure geneesmiddelen. En daarnaast brengen we met initiatieven als inloophuizen en de KWF-Vriendendienst duizenden mensen op de been voor het doel dat ons allemaal aan gaat. Minder mensen die kanker krijgen, meer mensen die genezen, meer mensen die beter leven met en na kanker en goede zorg voor iedereen die niet meer beter wordt. Dat is de toekomst van kanker.

4.2 Mens & Organisatie

In 2020 hebben we de holacratische manier van werken verder bestendigd. Projecten en processen die in een traditionele organisatie vooral centraal worden uitgevoerd of aangestuurd, worden binnen KWF in organisatiebrede cirkels belegd. Hierbij maakt KWF onderscheid tussen expertisecirkels (waaronder Public Engagement, Onderzoek & Implementatie, Stakeholders & Beïnvloeding, Mens & Organisatie en Finance, Information & Legal) en de Impactcirkel waar de speerpunten onderdeel van zijn. Elke cirkel kent verscheidene rollen, waaronder die van Lead.

Bij een holacratische organisatie georganiseerd rond rollen in plaats van functies is een salarishuis gebaseerd op functies niet langer passend. KWF heeft daarom in 2020 gekozen voor een nieuw salarishuis volgens de Baardasystematiek. Deze systematiek zorgt voor een waardering van de mens en zijn ontwikkelpotentieel in plaats van functies en geeft een flexibiliteit die past bij het werken in rollen volgens de holacratie. Ook dit project is in een KWF-brede cirkel opgezet en uitgevoerd. Het nieuwe salarishuis is per 1 januari 2021 ingegaan.

Een onverwacht bijeffect van de manier van werken bleek halverwege maart: zonder veel moeite schakelde de hele organisatie om van samenwerken op kantoor naar samenwerken op afstand. Zowel de vergadertechniek, de ondersteunende software als de manier van werken bleken het thuiswerken heel goed te ondersteunen.

De COVID-19-pandemie heeft niet alleen zijn weerslag op de resultaten van KWF, ook de medewerkers hebben met de gevolgen te maken gehad. KWF heeft in de 2e week van maart een breed corona-crisisteam opgericht. Dat team volgde gedurende het hele jaar de ontwikkelingen op de voet, vertaalde deze naar maatregelen voor KWF en diende als vraagbaak voor alle collega's.

Thuiswerken, thuisonderwijs en gemis aan contact met collega's hebben hun weerslag. De cirkel KWF Vitaal heeft daarom samen met The Mental Move een pilot opgestart om medewerkers te helpen hun weerbaarheid te vergroten.

4. Organisatie en bestuur

KWF onderschrijft en leeft de onderstaande gedragscodes en richtlijnen na:

- SBF-code voor Goed Bestuur
- Richtlijn 65O en Richtlijn C2 (onderdeel van richtlijnen voor jaarverslaggeving van de Raad voor de jaarverslaggeving) en aanbeveling Toepassing Richtlijn 65O 'kostentoerekening beheer en administratie'
- Erkenningregeling Goede Doelen
- Regeling beloning directeuren van goede doelen
- Richtlijn Financieel Beheer goede doelen
- Handreiking verwerking en waardering van nalatenschappen belast met (vrucht)gebruik

Daarnaast heeft KWF een Arbeids Voorwaarden Reglement (AVR) en beschrijving van haar kernwaarden.

4.3 Bestuur

De dagelijkse leiding van KWF lag in 2020 in handen van het tweehoofdig bestuur bestaande uit drs. Johan van de Gronden en prof. dr. Fred Falkenburg.

Het bestuur laat zich bijstaan door de Kompascerkel: hierin zijn zowel de expertiseleads als de impactlead vertegenwoordigd.

Samenstelling Bestuur

Drs. Johan van de Gronden

Functie: bestuursvoorzitter KWF

Nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Toezicht Nederlands Comité International Union for Conservation of Nature (IUCN)
- Voorzitter Raad van Toezicht Organisatie Oude Muziek
- Voorzitter Raad van Toezicht Amazon Conservation Team Europe
- Lid Raad van Toezicht OncoCode Institute
- Lid Raad van Toezicht Stichting Samenwerkende Non-profit Loterijen (SNL)
- Commissaris van OncoCode B.V.
- Bestuurder van Stichting Gezondheidsfondsen voor Rookvrij

Prof. dr. Fred Falkenburg

Functie: bestuurder KWF (deeltijd) en Hoogleraar (arts/onderzoeker) Hematologie aan het Leids Universitair Medisch Centrum (deeltijd)

Nevenfuncties:

- Bestuurslid AVL Foundation

Bezoldiging bestuur

KWF is actief op het brede terrein van kankerbestrijding: van financiering van kankeronderzoek tot preventie en patiëntenondersteuning. KWF is met ruim 100.000 vrijwilligers en 229 beroepskrachten (fte) een grote organisatie. Het salaris van de bestuurders is afgestemd op de verantwoordelijkheid die dit met zich meebrengt.

KWF had in 2020 2 bestuurders: Johan van de Gronden, in loondienst van KWF, en Fred Falkenburg door het LUMC voor 3 dagen per week gedetacheerd bij KWF. Per 1 januari 2021 is Fred Falkenburg met pensioen gegaan.

Aan Johan van de Gronden is een leaseauto ter beschikking gesteld. Het salaris van Johan van de Gronden bedroeg in 2020 € 151.629 inclusief vakantiegeld. De sociale lasten en pensioenpremie bedroegen € 28.210 en de fiscale bijtelling voor de leaseauto minus eigen bijdrage bedroeg per saldo nul.

De vergoeding betaald aan het LUMC voor de detachering van Fred Falkenburg bedroeg € 143.995. Dit bedrag is inclusief BTW en inclusief vakantiegeld, werkgeverslasten en pensioenpremie.

De beloning inclusief de waarnemingstoeslag is in lijn met de richtlijn beloning directies geldend voor de regelingen voor Erkend Goed Doel. Er zijn aan de bestuurders geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

4. Organisatie en bestuur

4.4 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken en adviseert het bestuur over het gevoerde beleid. De Raad is tevens werkgever van het bestuur.

Verslag Raad van Toezicht 2020

De vergaderingen van de Raad van Toezicht vonden vanaf april online plaats. Per 1 januari 2020 trad Wiebe Draijer aan als voorzitter van de Raad van Toezicht. Per 4 september 2020 trad Tanja Bender af als lid van de Raad van Toezicht. Per 1 september 2020 trad Bas Leerink toe tot de Raad van Toezicht.

In 2020 heeft de Raad van Toezicht 6 keer plenair vergaderd, waarvan 5 keer online. Daarnaast is er regelmatig overleg met bestuurders.

Toezichtrol

De raad is gedurende het jaar door het bestuur geïnformeerd over de voortgang met betrekking tot de belangrijkste aandachtspunten in de bedrijfsvoering. Tevens zijn in alle vergaderingen de actuele overzichten van inkomsten en uitgaven besproken, waarbij dit jaar de aandacht uitging naar de gevolgen van de coronacrisis hierop.

In de vergadering van 9 april 2020 keurde de raad, op advies van de auditcommissie, de jaarrekening 2019 en het jaarverslag 2019 goed. Tevens verleende zij bestuurders decharge.

Ten aanzien van de begroting 2021 werd een positief advies van de auditcommissie ontvangen. In de vergadering van 2 december 2020 zijn het jaarplan 2021 en de begroting 2021 goedgekeurd.

De Raad liet zich daarnaast regelmatig informeren over de voortgang van de beleidsvisie Ambitie 2030, de meerjarenovereenkomst met het NKI, de nieuwe manier van werken (Roadtrip 2030), de coronacrisis en uitgestelde zorg en onderzoek, de juridische fusie tussen KWF en Pink Ribbon, de strategie en de speerpunten van KWF.

Adviesrol

In alle vergaderingen is gesproken over de gang van zaken binnen KWF en zaken die aandacht vragen van het bestuur en het Kompas. Zo is o.a. stilgestaan bij risicomanagement, branding en vitaliteit van de medewerkers vanwege de coronacrisis.

Commissies

De auditcommissie is 4 maal bijeengekomen en heeft onder andere de jaarrekening 2020 en de begroting 2021 voorbereid ten behoeve van besluitvorming door de Raad van Toezicht. Daarnaast sprak zij over risicomanagement, interne beheersmaatregelen, de aanvraag van NOW 1.0 subsidie, ICT-projecten en de afwikkeling van Nalatenschappen.

De beleggingscommissie is 6 maal bijeengekomen om het bestuur en de Raad van Toezicht te adviseren over het in het beleggingsstatuut vastgelegde beleg-

gingsbeleid. Daarnaast heeft de commissie gesproken over de rendementsdoelstelling, het risicoprofiel en bijhorende financiële modellen en heeft zij een search uitgezet voor de rol van fiduciair beheerder.

De remuneratiecommissie heeft de besluitvorming over de beoordeling en bezoldiging van de bestuurders voorbereid en evaluatiegesprekken gevoerd met bestuurders in mei 2020.

Overige activiteiten

Leden van de Raad van Toezicht voerden regelmatig overleg met leden van het Kompas, de ondernemingsraad en externe stakeholders.

Onkosten Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht zijn onbezoldigd; ze ontvangen geen beloning, maar komen wel in aanmerking voor vergoeding van gemaakte kosten. Van deze mogelijkheid is geen gebruik gemaakt. De kosten voor de Raad van Toezicht bedroegen in 2020 in totaal € 1.572,-. In totaal was € 0 gebudgetteerd. De gemaakte kosten hebben betrekking op contributie aan de Stichting Intern Toezicht Goede Doelen.

Samenstelling Raad van Toezicht per 1 januari 2020

Voorzitter

Ir. W. (Wiebe) Draijer, voorzitter sinds 1 januari 2020, lid sinds 2020

Aandachtsgebied: algemeen

Functie: Voorzitter groepsdirectie Rabobank

Nevenfuncties:

- Lid bestuur Nederlandse Vereniging van Banken;
- Lid bestuur Nationale Coöperatieve Raad (NCR);
- Lid Paleiscommissie Stichting Koninklijk Paleis Amsterdam;
- Lid Raad van Toezicht Staatsbosbeheer;
- Lid Cyber Security Raad (CSR);
- Lid Executive Committee World Business Council for Sustainable Development (WBCSD).

Vice-voorzitter

Mr. F.J. (Frederieke) Leeflang, vice- voorzitter vanaf 1 januari 2020, lid sinds 2015

Aandachtsgebied: juridische zaken en governance

Functie: Managing Partner Deloitte Legal

Nevenfuncties:

- Voorzitter van de Audit Advisory Committee van de Algemene Rekenkamer;
- Lid Algemeen Bestuurscollege Koninklijke Bibliotheek;
- Algemeen voorzitter Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ);
- Vice-voorzitter van het Bestuur van de Amsterdam Diner Foundation;
- Voorzitter Stichting Administratiekantoor Johan Crujff Arena;
- Lid bestuur Stichting Katholieke Universiteit Nijmegen (SKU).

Toezichthouder financiën

Drs. A. (Annette) Mosman RA, lid sinds 2014

Aandachtsgebied: financiën. Lid beleggingscommissie en auditcommissie KWF.

Functie: tot 1 maart 2021 CFRO Algemene Pensioen Groep (APG), daarna CEO Algemene Pensioen Groep (APG), Amsterdam

Nevenfuncties:

- Bestuurslid en penningmeester NOC*NSF;
- Lid Raad van Toezicht en audit committee Jeroen Bosch ziekenhuis;
- Bestuurslid Stichting TBI;
- Commissaris RvC Ajax (sinds 13 nov 2020).

Algemeen lid

Prof. mr. T. (Tanja) Bender, lid sinds 2012 tot september 2020

Functie: hoogleraar Internationaal Belastingrecht Universiteit Leiden.

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Commissarissen en Remuneratie Committee Monuta Holding NV en Monuta Verzekeringen NV;
- Bestuurslid Stichting Luchtmans;
- Bestuurslid Stichting for the Holding and Administration of Shares under the Royal Dutch Shell Employee Share Plans;
- Lid Raad van Toewijzing Stichting Minerva Scholarship Fund.

Algemeen lid

Drs. M. (Mijke) van Ballegooijen, lid sinds 2018

Aandachtsgebied: fondsenwerving, klantrelaties. Lid beleggingscommissie en auditcommissie KWF.

Functie: COO bij Guidion

Algemeen lid

Dr. C.B. (Bas) Leerink, lid sinds september 2020

Functie: partner bij IG&H Consulting op het gebied van gezondheid.

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Volksgezondheid en Samenleving;
- Voorzitter van de Raad van Toezicht van ZIO/SHMH;
- Lid van de Adviesraad van NextGen Ventures 2.

Rooster van aftreden

Titel	Functie	Benoemd	Herbenoembaar/ herbenoemd	Aftredend
Ir. W. Draijer	Voorzitter	01-01-2020	01-01-2024	01-01-2028
Mw. mr. F.J. Leeflang	Vice-voorzitter	08-09-2015	08-09-2019	08-09-2023
Mw. drs. A. Mosman	Financieel toezichthouder	23-12-2014	18-09-2018	23-12-2022
Mw. prof.mr. T. Bender	Lid	04-09-2012	08-09-2016	04-09-2020
Mw. drs. M. van Ballegooijen	Lid	30-10-2018	30-10-2022	30-10-2026
Dr. C.B. Leerink	Lid	01-09-2020	01-09-2024	01-09-2028

Benoeming Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht worden benoemd door coöptatie. Hierbij geldt dat naast de voorzitter en de financieel toezichthouder, 3 tot 5 leden van de Raad van Toezicht kunnen worden (her)benoemd. Een volgens rooster aftredend lid van de Raad van Toezicht is 1 keer herbenoembaar voor een periode van ten hoogste 4 jaar. Het werven van nieuwe leden van de Raad wordt in de regel uitgevoerd door een extern selectiebureau op basis van een profielschets voor de vacante positie.

4.5 De ondernemingsraad

De ondernemingsraad (OR) was nauw betrokken bij de ontwikkelingen binnen KWF door intensief overleg met het bestuur, toetsing bij en communicatie met de medewerkers en een aantal advies- en instemmingstrajecten.

Holacratisch werken en medezeggenschap

In november 2020 heeft de OR een themasessie georganiseerd met de voltallige OR, het bestuur (met beide bestuurders), de lead van de cirkel Mens en Organisatie en 3 externe adviseurs op het gebied van de WOR, medezeggenschap en holacratisch werken. Het doel was met elkaar exploreren hoe medezeggenschap en de WOR zich verhouden tot het dynamische en flexibele werken dat de holacratie kenmerkt.

Samenstelling OR

In 2020 is er een aantal personele wisselingen geweest door het vertrek van de voorzitter en vicevoorzitter. 1 vacature is ingevuld met een kandidaat uit de vorige verkiezingen. 1 vacature kon niet direct ingevuld worden. Aangezien er in juni 2021 verkiezingen zijn, is besloten geen extra verkiezingen voor deze vacature te organiseren.

De OR bestaat sinds februari 2020 uit:

- Bart Hellendoorn, OR voorzitter
- Laurien Hoefnagel, vicevoorzitter
- John van Burgsteden
- Jasper Vosbergen
- Liselore Groenewold
- Nanoek Bos
- [Vacature]

Overleg

De OR en het bestuur samen met de lead van de cirkel Mens en Organisatie voerden 1 keer per 6 weken overleg. Daarnaast is er een aantal extra overlegvergaderingen geweest. Met name rond de nieuwe rolindeling, de bezwaarprocedure hiervoor, het nieuwe salarishuis en het gereviseerde budget als gevolg van de coronacrisis.

De agenda en notulen van de overlegvergaderingen worden gepubliceerd en zijn voor alle medewerkers openbaar.

Er is 3 keer overleg geweest tussen de OR-voorzitter en vicevoorzitter met de voorzitter van de Raad van Toezicht. Daarnaast is er een overleg geweest tussen een afvaardiging van de OR en een afvaardiging van de Raad van Toezicht.

Met de HR-adviseur is regelmatig overleg als preventiemedewerker en over ARBO-gerelateerde onderwerpen.

Onderling komt de OR 1 keer per 3 weken bijeen, waarbij een aantal extra overleggen zijn geweest in verband met het intensieve traject ten aanzien van de rolindeling en het salarishuis.

De OR heeft een aantal vaste collega's als '2e ring' die zij kan raadplegen bij specifieke onderwerpen. Om hiermee snel en laagdrempelig een bredere mening te krijgen. In 2020 heeft de OR deze collega's een aantal keer om input gevraagd.

4.6 Raad van Advies en Beoordelingscommissies

Raad van Advies

De Raad van Advies opereert op strategisch niveau en dient als adviesorgaan en klankbord voor het bestuur van de organisatie.

De Raad van Advies is in haar adviesrol vooral verkenkend, visievormend en signalerend, en gericht op brede maatschappelijke ontwikkelingen. De Raad van Advies signaleert en adviseert op hoofdlijnen, overstijgend en op alle facetten van de organisatie.

De Raad van Advies is samengesteld als volgt:

Onafhankelijk voorzitter

Prof. Dr. André Knottnerus, emeritus-hoogleraar huisartsgeneeskunde, voormalig voorzitter Gezondheidsraad en voormalig voorzitter Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid.

Leden

Zorg en zorgbeleid:

Prof. Dr. Elsken van der Wall, internist/oncoloog UMCU, associate professor John Hopkins University Baltimore, IKNL Raad van Advies.

Drs. Fawzia Nasrullah, lid RvB PCOU Willibrord, lid bestuur ZonMW, lid RvT bevolkingsonderzoek Midden-Nederland.

Maatschappij en welzijn:

Prof. Dr. Johan Mackenbach, hoofd van de afdeling Maatschappelijke Gezondheidszorg Erasmus Universiteit, voorzitter Raad voor Medische Wetenschappen.

Patiëntenperspectief en ervaringsdeskundigheid:

Dr. Jan Mol, Universitair hoofddocent, Faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Utrecht, bestuurslid patiëntenorganisatie Hematon.

Gezondheidseconomie/bestuurlijke ervaring:

Chris Oomen, voorzitter Raad van bestuur DSW-zorgverzekeraar.

Klantbinding:

Marga de Jager, directeur Vereniging en klantinteractie ANWB.

Beoordelingscommissies

Binnen KWF waren in 2020 2 beoordelingscommissies actief. Er is een beoordelingscommissie voor het traject Exploratie, waarin fundamentele projectvoorstellen worden beoordeeld, en een beoordelingscommissie voor het traject Ontwikkeling en Implementatie waar de meer klinische projectvoorstellen worden beoordeeld. Bij de commissie Ontwikkeling en Implementatie wordt niet alleen vanuit wetenschappelijk perspectief beoordeeld, maar ook vanuit het perspectief van patiënten, zorgverleners en andere relevante partijen.

Een beoordelingscommissie bestaat uit ongeveer 30 leden. Om tot een gevarieerde beoordelingscommissie te komen die gezamenlijk het werkveld overziet, is de samenstelling gevormd vanuit verschillende onderzoeksexpertises/disciplines. Daarnaast is rekening gehouden met spreiding over de verschillende onderzoeksinstituten en de man-vrouw verhouding.

Door de coronapandemie is er in 2020 maar 1, in plaats van de gebruikelijke 2, beoordelingsronde geweest. Er zijn 88 projectvoorstellen ingediend bij de beoordelingscommissie Exploratie en 97 projectvoorstellen bij de beoordelingscommissie Ontwikkeling & Implementatie.

Daarnaast is er een infrastructure call met als onderwerp 'nationaal platform voor zeldzame en moeilijk te behandelen tumoren' geweest. Hiervan zijn aan het eind van het jaar 2 projecten gefinancierd.

Voor een goede en gedegen beoordeling van deze projectvoorstellen is ook de inzet van externe referenten onmisbaar. KWF is al haar externe referenten en adviseurs dankbaar voor hun inzet en betrokkenheid bij de organisatie.

Voorzitter en vice-voorzitter commissies

Beoordelingscommissie Exploratie

Prof. dr. E.G.E. de Vries (voorzitter tot juli 2020),
Prof. dr. H.G.P. Raaijmakers (voorzitter per juli 2020)
Prof. dr. M. Vermeulen (vice-voorzitter)

Beoordelingscommissie Ontwikkeling & Implementatie

Prof. dr. H.W. Nijman (voorzitter)
Prof. dr. A.M. Stiggelbout (vice-voorzitter)

4.7 Vrijwilligersbeleid

KWF kan haar werk doen dankzij de inzet en steun van haar vrijwilligers. Zo'n 100.000 mensen zetten zich jaarlijks belangeloos in voor KWF. Vrijwilligers nemen een bijzondere plek in bij KWF. Via hun inzet tonen ze betrokkenheid bij het werk van KWF, dragen ze bij aan de financiële basis en creëren ze draagvlak in de samenleving.

Zij bieden:

- Een inhoudelijke bijdrage (kennis en kunde) door een ambassadeurschap dat kan variëren van een expertvrijwilliger die zijn kennis op kantoor of in het land aanbiedt, een bestuurslid van een lokale afdeling of Samenloop-commissie, een patiënt die zijn visie deelt tot een lokale vrijwilliger die het plein van een middelbare school rookvrij maakt.
- Een financiële bijdrage (het aanbieden van geld, tijd en betrokkenheid) door zelf een (individuele) actie te starten of aan te sluiten bij een bestaande actie en hierbij geld in te zamelen.

In het vrijwilligersbeleid is vastgelegd wat de vrijwilliger van KWF mag verwachten, maar ook wat KWF van de vrijwilliger mag verwachten. Daarnaast wordt met de voorzitters en penningmeesters van de afdelingsbesturen en de besturen van Samenloop een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Ook vragen wij een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) op. Om onze waardering aan de collectievrijwilligers te laten blijken, hebben we een systeem van onderscheidingen. Bij een inzet van 12 ½, 25, 40, 50 of 60 jaar onderscheiden we de vrijwilligers met krabben, boutons of insignes.

4.8 Verantwoordingsverklaring

Het bestuur en Raad van Toezicht van KWF onderschrijven 3 kernprincipes van goed bestuur, zoals deze voortvloeien uit de Erkenningsregeling:

- de functie toezicht houden is duidelijk gescheiden van de functie besturen, dan wel uitvoeren
- de organisatie besteedt haar middelen optimaal, zodat effectief en doelmatig wordt gewerkt aan het realiseren van de doelstellingen
- de organisatie streeft naar een optimale relatie met belanghebbenden en heeft aandacht voor wensen, vragen en klachten

Besturen en toezicht houden

KWF hanteert een Raad van Toezichtmodel. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken en adviseert de bestuurders over de grote lijnen van het beleid. Om het toezicht zo effectief mogelijk te laten plaatsvinden, zijn 3 commissies ingesteld.

De auditcommissie voor supervisie op financiële aangelegenheden bestaande uit: drs. A. (Annette) Mosman RA (voorzitter), Prof. mr. T. (Tanja) Bender (1e helft 2020) en Drs. M. (Mijke) van Ballegooijen (2e helft 2020) allen lid van de Raad van Toezicht.

De remuneratiecommissie voor benoemingen en remuneratiebeleid bestaande uit: Ir. W. (Wiebe) Draijer en Mr. F.J. (Frederieke) Leeflang, beiden lid van de Raad van Toezicht. En de beleggingscommissie voor advies over het beleggingsbeleid.

De taken en bevoegdheden van de directeur, de Raad van Toezicht en de commissies zijn vastgelegd in statuten.

Effectiviteit en doelmatigheid

In 2019 heeft het bestuur de ambitie 2030 vastgesteld en de bijbehorende organisatieverandering naar expertisegebieden en speerpunten. Hierin zijn de doelstellingen en speerpunten vastgelegd voor deze beleidsperiode. Uitgangspunt bij de uitvoering is de hiërarchie van doelen, welke per speerpuntcirkel worden vastgelegd in een zogeheten canvas, welk jaarlijks wordt geijkt en geüpdatet. Het canvas is daarmee richtinggevend voor de activiteiten.

De piramide Ambitie 2030 (strategie), canvas (operatie), KPI's (concrete doelen in het canvas) wordt telkens gebruikt bij de jaarlijkse begrotingscyclus, evaluaties van de beleidsvisie en binnen de HR-instrumenten, om zodoende te borgen dat KWF haar middelen optimaal besteedt en te zorgen dat er effectief en doelmatig kan worden gewerkt aan het realiseren van de doelstellingen.

Optimale relatie met belanghebbenden

KWF maakt haar beleid in dialoog met patiënten en het oncologisch veld en werkt nauw samen met strategische partners, zoals het Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis/Nederlands Kanker Instituut, UMC's, de kankerpatiëntenorganisaties en de stichting Alpe d'HuZes. Ook onderhoudt ze contact met onder andere onderzoeksinstituten, zorginstellingen en andere gezondheidsfondsen. En niet te vergeten haar donateurs, vrijwilligers en partijen die geld inzamelen voor KWF. KWF is voornamelijk afhankelijk van giften, nalatenschappen/legaten en bijdragen van de Nederlandse bevolking. We onderkennen daarom het belang van het behouden en vergroten van de loyaliteit van onze omgeving en zetten diverse instrumenten in om deze relatie optimaal te onderhouden.

4.9 Publieksservice

De Publieksservice is het te aanspreekpunt voor iedereen die contact wil opnemen met KWF. In 2020 handelde onze Publieksservice in totaal meer dan 46.000 telefonische gesprekken af. Daarnaast werden er zo'n 27.000 e-mails en 15.000 poststukken afgehandeld. In totaal heeft Publieksservice 92.363 cases (individuele vragen en verzoeken) afgewikkeld.

Verbinding in coronatijd

2020 stond ook bij KWF, voor een groot deel, in het teken van corona. Publieksservice heeft zich dit jaar nog meer toegelegd op het aangaan van verbinding met onze achterban. Sinds 2020 wordt een deel van de binnenkomende e-mails nagebeld om het persoonlijk contact met onze donateurs aan te kunnen gaan, nog beter maatwerk te kunnen leveren en te horen wat er speelt onder onze donateurs. KWF ontvangt graag feedback, want het geeft ons informatie over wat we kunnen verbeteren en wat er leeft onder donateurs, vrijwilligers en iedereen die KWF een warm hart toedraagt. Dit soort informatie komt niet altijd naar voren uit tevredenheidsonderzoeken en biedt ons unieke inzichten.

Jaartal	Klachten totaal	Klachten over fondsenwerving
2012	2.901	2.368
2013	2.924	1.621
2014	3.406	2.441
2015	3.571	2.953
2016	2.556	2.076
2017	2.279	1.922
2018	2.036	1.424
2019	2.854	2.223
2020	1.985	1.661

Van het totaal aantal klachten is het grootste deel over fondsenwerving (84%). Daarnaast zijn er in 2020 324 overige klachten geweest, waarvan het karakter zeer divers is.

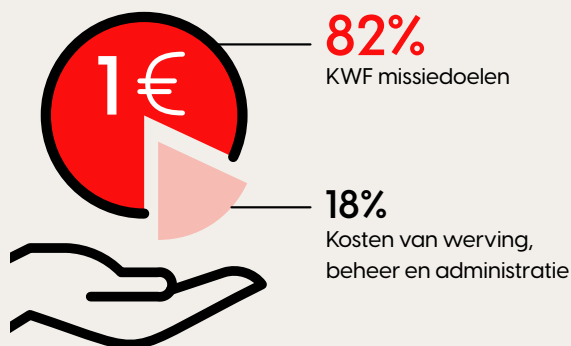

5. Financiële verantwoording

5. Financiële verantwoording

5.1 Hoe wordt de geef-euro besteed?

KWF ondersteunt met haar activiteiten kankerpatiënten in elke fase van het leven. Voor mensen die nog geen kanker hebben, mensen die genezen zijn, maar ook mensen die niet meer beter worden. Om dit mogelijk te maken werven we fondsen. We streven ernaar een maximaal gedeelte van de opgehaalde euro te besteden aan onze doelstelling. Maar we maken ook kosten die niet direct worden besteed aan de doelstellingen, zoals kosten voor fondsenwerving, beheer & administratie. Na aftrek van deze kosten blijft er een bedrag over voor besteding aan onze doelstellingen: Onderzoek & Implementatie, Stakeholders & Beïnvloeding en Speerpunten. Sommige bestedingen zijn toe te schrijven aan alle 3 de missiedoelen en zijn dan verdeeld over de doelen.

In 2020 waren de cijfers als volgt: (x € miljoen)	Begroting		
	2020	2020	2019
Baten particulieren	131,9	123,5	122,5
Baten particulieren (stelselwijziging nalatenschap)	0,0	0,0	33,3
Baten van bedrijven	4,2	4,8	4,6
Baten van loterij-organisaties	2,5	2,4	2,7
Baten van subsidies van overheden	5,1	0,0	0,0
Baten van andere organisaties zonder winststreven	8,1	17,5	22,2
Som van de geworven baten	151,9	148,2	185,3
Bijzondere baten en lasten	-1,1	0,0	0,0
Saldo financiële baten en lasten	-10,6	3,0	22,5
Totale baten	140,2	151,2	207,7
Lasten Werving	21,6	31,6	23,9
Lasten Beheer & administratie	5,9	5,8	5,7
Totaal lasten Werving en Beheer & administratie	27,5	37,4	29,6
Beschikbaar voor doelstelling (o.b.v. geworven baten)	124,4	110,7	155,7
Besteed aan doelstelling:			
Onderzoek & Implementatie	59,1	105,9	
Stakeholders & Beïnvloeding	11,6	8,9	
Speerpunten	1,5	1,5	
Overig	-	-	
Meer genezing	-	-	170,7
Minder kanker	-	-	10,8
Betere kwaliteit van leven	-	-	9,7
Totaal	72,2	116,2	191,2

De totale baten bedragen € 152 miljoen. Ten opzichte van de begroting 2020 is dit een toename van € 3,7 miljoen. De toename wordt o.a. veroorzaakt door de baten uit nalatenschappen die € 17 miljoen hoger zijn dan begroot en de ontvangen PPS-subsidie van € 4,3 miljoen. Deze extra baten compenseren de baten die zijn weggefallen door de coronapandemie. Dit is voornamelijk te zien bij de lagere baten van vrijwilligers, acties & innovatie en acties van derden. Zie voor nadere specificatie de jaarrekening 2020.

Het saldo van financiële baten en lasten bedraagt € 10,6 miljoen negatief. In dit saldo is een bedrag van € 19,4 miljoen verlies aan gerealiseerd resultaat derivaten per einde boekjaar opgenomen. Dit verlies wordt deels gecompenseerd door gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten en ontvangen obligatierente.

De wervingslasten bedragen € 21,6 miljoen; ten opzichte van de begroting 2020 (€ 31,6 miljoen) zijn deze met € 10 miljoen (31,6%) afgenomen. Het percentage wervingskosten in relatie tot de geworven baten is voor 2020 14,2% en begroot 2020 21,3%.

De lasten beheer & administratie bedragen € 5,9 miljoen, begroot was € 5,8 miljoen. Het percentage beheer & administratie in relatie tot de geworven baten is voor 2020 3,9% en begroot 2020: 3,9%.

In 2020 is er € 72,2 miljoen aan doelbesteding uitgegeven. Dit is € 44 miljoen minder dan begroot en wordt voornamelijk veroorzaakt door het vanwege de pandemie uitstellen van onderzoekscall 2020-I in verband met het ontbreken van absorptiecapaciteit in het onderzoeksveld.

Per saldo werd er in 2020 van iedere € 1 geworven geld, 82 cent (2019: 84 cent) beschikbaar gesteld aan de KWF-missiedoelen. 18 cent (2019: 16 cent) is nodig voor de kosten van werving, beheer & administratie (totale lasten/totale baten). Deze berekening is gebaseerd op beschikbaar voor doelstelling in relatie tot de som van de geworven baten. Voor fondsen op naam geldt een bijzonderheid. De kosten van de KWF-organisatie komen niet ten laste van een fonds op naam.

5.2 Erkend goed doel

Als een van de 1e goede doelenorganisaties in Nederland kreeg KWF het keurmerk van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). De normen voor de erkenningsregeling van het CBF zijn in 2018 aangepast. Hierbij wordt voor de erkenning een onderscheid aangebracht in verplichte normen en aandachtspunten. Tevens is er een CBF-erkenningspaspoort ontwikkeld, waarbij in een overzichtelijk inzicht de kerngegevens van de organisatie worden weergegeven. In 2020 is de Erkenning van het CBF voor KWF verlengd.

5.3 Toelichting op de lasten

Eigen activiteiten doelbesteding

Om onze missiedoelen goed uit te voeren, heeft KWF gekwalificeerde medewerkers in dienst. Zij zijn cruciaal voor het waarborgen van de kwaliteit van het onderzoek dat KWF financiert en de overige activiteiten die KWF verricht om haar doelstellingen te bewerkstelligen. De lasten van deze medewerkers (bijvoorbeeld salariskosten en kosten werkplek) worden verantwoord op de betreffende lasten doelbesteding.

Op het snijvlak van werving en voorlichting

De doorbelasting van publieksvoorlichting van Werving aan Doelbesteding werd in 2019 berekend op een gedetailleerd niveau met verschillende percentages per Wervingskanaal. In 2020 heeft KWF besloten dit aan te passen en te vereenvoudigen door de doorbelasting van voorlichtingskosten van Werving naar Doelbesteding niet meer toe te passen. Hierbij stelt KWF zich op het standpunt dat bij elke wervingsactie een stuk voorlichting zit.

5.4 Reserves en vermogen

KWF had eind 2020 een bedrag van € 335,1 miljoen in effecten (met name obligaties, deposito's en aandelen) en liquide middelen. Een bedrag dat KWF voor het overgrote deel tijdelijk in beheer heeft, omdat het geld juridisch bindend is toegewezen aan onderzoeksprojecten en financieringen.

Het vermogen bestond in 2020 grotendeels uit:

Uitkeringsverplichtingen

€ 265,7 miljoen

Dit geld is juridisch bindend toegewezen aan onderzoeksprojecten en financieringen. Het bedrag van € 265,7 miljoen is inclusief de uitkeringsverplichting van het vijfjarige contract met het NKI waar nu nog 4 jaar van resteert. Voorbeeld: Een goedgekeurd onderzoeksproject van 4 jaar kost € 500.000. Dit bedrag wordt uitgekeerd in delen, ofwel tranches. Als de 1e tranche € 200.000 bedraagt, houdt KWF € 300.000 tijdelijk in beheer om in de volgende tranches uit te betalen.

Overige bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen

€ 99,8 miljoen

Dit is het geld waaraan al een bestemming is gegeven, maar waarvoor nog geen juridische verplichtingen zijn aangegaan. De reserve is bijvoorbeeld bestemd voor wetenschappelijk onderzoek, maar nog niet toegewezen aan een specifieke universiteit, omdat de subsidieaanvraag nog in behandeling is.

Continuïteitsreserve

€ 23,4 miljoen

Een normale reserve die elke organisatie heeft als buffer voor tegenvallers en om schommelingen in de baten op te vangen. De CBF-norm geeft aan dat een organisatie een continuïteitsreserve kan aanhouden van maximaal 1,5 keer de jaarlasten van de werkorganisatie. KWF houdt een buffer aan van 0,4 keer dit maximum.

5.5 Beleggingen

Vanuit haar doelstelling gaat KWF meerjarige verplichtingen aan voor financiering van wetenschappelijk onderzoek naar kanker. De toegezegde financieringen worden over een aantal jaar uitgekeerd. De uit te keren gelden moeten worden gereserveerd om in de toekomst aan deze verplichtingen te kunnen voldoen. Het vermogensbeheer heeft een tijdelijk karakter en wordt uitgevoerd door het bestuur. Hierin laat zij zich adviseren door de beleggingscommissie. Deze commissie ziet tevens toe op naleving van het beleggingsstatuut en bijhorend beleggingsbeleid. Het beheer moet zorgvuldig plaatsvinden, zodat de hoofdsom op lange termijn in stand blijft. Om de vermindering door inflatie tegen te gaan en daarnaast mogelijke extra baten te realiseren, wordt het geld met een laag risicoprofiel belegd. De resultaten worden jaarlijks verantwoord onder het saldo financiële baten en lasten.

In haar spaar- en beleggingsbeleid stelt KWF eisen aan de banken en beleggingsinstellingen waarmee zaken worden gedaan. Zo doet KWF vanuit haar missie in principe geen zaken met instellingen die actief zijn in de productie en handel van tabak of tabakswaaren, voor zover deze artikelen meer dan 5% bijdragen aan de omzet van een dergelijke onderneming. De inzet van KWF is waar mogelijk gericht op een aandeel van 0% in deze ondernemingen, ook bij handel.

Verder belegt KWF uitsluitend in landen, bedrijven of instellingen die als uitgangspunt het vermijden van ernstige schendingen van mensenrechten, ernstige vormen van kinderarbeid, dwangarbeid, milieuvervuiling en corruptie hanteren. Ook wordt betrokkenheid bij productie en levering van wapens uitgesloten.

Vanuit de maatschappelijke verantwoordelijkheid van KWF wordt uitsluitend belegd in landen, bedrijven of instellingen voor zover passend binnen de richtlijn financieel beheer Goede Doelen van de VFI; brancheorganisatie van Goede Doelen. De gelden die nodig zijn voor het dagelijkse beheer van KWF worden aangehouden op een rekening-courant bij een of meer Nederlandse grootbanken, in beginsel beperkt tot ABN AMRO Bank, SNS Bank, ING Bank of Rabobank.

Zoals de richtlijn financieel beheer Goede Doelen voorschrijft, rapporteert KWF over de resultaten van spaar-en/of andere beleggingsvormen die zijn gerealiseerd in het verslagjaar en de 4 daaraan voorafgaande jaren, waarbij de als onderdeel van de beleggingsresultaten gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten afzonderlijk worden vermeld. Zie de onderstaande rapportage die

5. Financiële verantwoording

KWF Jaarverslag 2020

gebaseerd is op de enkelvoudige cijfers van KWF.

Resultaat Beleggingen (enkelvoudige cijfers)

bedragen in € 1.000		2020	2019	2018	2017	2016
	Rentebaten uit spaarrekeningen en deposito's	-152	55	172	231	815
	Rentebaten uit obligaties	1.953	2.645	1.918	434	717
	Rentebaten uit structured products	60	60	60	60	11
A	Subtotaal rentebaten en -lasten	1.861	2.760	2.150	725	1.543
B	Dividend	580	983	1.054	1.073	48
	Gerealiseerde koersresultaten	-17.945	-104	-5.892	280	38
	Ongerealiseerde koersresultaten	4.883	18.953	-145	2.514	866
	Overige resultaten (*)	13	302	4	16	-
C	Subtotaal (on)gerealiseerde koersresultaten	-13.049	19.151	-6.033	2.810	904
A+B+C	Totaal financiële baten en lasten	-10.608	22.894	-2.829	4.608	2.495
Af:	Kosten beleggingen	-487	-441	-413	-278	-128
	Netto beleggingsresultaat	-11.095	22.453	-3.356	4.399	2.454
	Gemiddeld belegd vermogen in jaar	338.431	346.685	353.007	354.798	344.494
	Rendement uit beleggingen	-3,3%	6,5%	-1,0%	1,2%	0,7%
	Gemiddeld jaarlijks rendement in 5 jaar (%)	0,9%				

(*) dit betreffen inkomsten uit onroerende goederen, leningen en hypothecaire leningen, die ontvangen zijn uit nalatenschappen en niet direct liquide gemaakt konden worden.

Beleggingscommissie

In de beleggingscommissie is periodiek gesproken over de verdeling en resultaten van de beleggingsportefeuille. Daarbij is de doelstelling van de beleggingen: het in stand houden van het vermogen na inflatie. De Beleggingscommissie bestond op 31 december 2020 uit de volgende personen:

Voorzitter

- **Drs. A. Mosman RA**, Lid Raad van Toezicht met aandachtsgebied financiën

Leden

- **Drs. M. van Ballegooijen**, lid van de Raad van Toezicht
- **Prof. dr. L.H. Hoogduin**
- **Dr. J.J. van Duijn**

Jaarlijkse audit

Opdracht tot controle op de jaarrekening is door de Raad van Toezicht verstrekt aan MAZARS N.V, te Amsterdam. Tot halverwege 2020 vonden controles plaats onder de verantwoordelijkheid van de heer drs. M.G.W. Quaedvlieg RA AA MBA. Vanwege het plotselinge overlijden van de heer Quaedvlieg, is deze verantwoordelijkheid overgenomen door de heer drs. R.C.H.M. Horsmans RA RV. KWF is de heer Quaedvlieg zeer dankbaar voor de invulling van zijn rol als KWF's huisaccountant.

Op basis van de genoemde controle heeft de accountant een oordeel gevormd over de getrouwheid van de jaarrekening en daarbij een goedkeurende controleverklaring verstrekt.

Bevindingen en aanbevelingen naar aanleiding van de controles zijn vastgelegd in een brief (managementletter) aan de directie en de auditcommissie en door de accountant met hen besproken.

5.6 Informatiebeveiliging en privacy

De interne data en de data van relaties van KWF zoals donateurs, vrijwilligers en onderzoekers, dient te allen tijde adequaat te worden beschermd. Een onvoldoende beveiliging of onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens kan ingrijpende gevolgen hebben voor zowel onze relaties, als de KWF-bedrijfsvoering en kan leiden tot imagoschade en potentiële boetes.

Gezien dit belang heeft KWF een Privacy Officer en een Information Security Officer belast met het waarborgen van deze veiligheid en het naleven van privacywetgeving. Zowel de Privacy Officer als de Information Security Officer hebben een onafhankelijke positie binnen KWF en een directe escalatielijne naar het bestuur. De Privacy Officer zorgt voor de borging van gegevensbescherming in de processen en procedures.

Processen en werkwijzen binnen KWF worden continu geëvalueerd en aangescherpt waar nodig. In 2020 lag de focus op het borgen van privacy binnen de nieuwe holacratistische werkmethode van KWF. Een belangrijke factor hierbij is het hooghouden van awareness. Privacy en security worden bij nieuwe medewerkers onder de aandacht gebracht en awareness omtrent privacy en de AVG is een onderdeel van het Privacy & Security Awareness programma.

De Information Security Officer is belast met de bewaking van de processen en procedures omtrent de beveiliging van de data. De Information Security Officer voert risico-analyses uit en selecteert en implementeert maatregelen om risico's te mitigeren tot een acceptabel niveau. In 2020 lag de focus op het verhogen van het awareness niveau rondom informatiebeveiliging en cybercrime met behulp van het Privacy & Security Awareness programma. Daarnaast heeft KWF Security Monitoring ingericht om de kwetsbaarheden van de online omgeving te bewaken en Microsoft Security Suite, dat Phishing mails afvangt en actief monitort op kwetsbaarheden en Security Breaches.

5.7 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

KWF is zich als vanzelfsprekend bewust van de maatschappelijke effecten van haar handelen. Door de branchevereniging Goede Doelen Nederland (GDN) is in samenwerking met MVO Nederland een 'stappenplan voor maatschappelijk verantwoord ondernemen' ontwikkeld. Belangrijke onderdelen zijn de richtlijnen voor maatschappelijk verantwoord inkopen en de richtlijn verantwoord financieel beheer, onder andere over verantwoord beleggen. Beide uitwerkingen hanteert KWF bij haar bedrijfsvoering.

Zo heeft KWF bij het inkopen van producten en diensten niet alleen oog voor prijs en kwaliteit, maar ook voor duurzaamheid. Aan (potentiële) leveranciers wordt gevraagd wat ze op dit gebied realiseren. Voor duurzaam drukwerk is het FSC-keurmerk van belang. Dit garandeert dat de bossen, nodig om papier te produceren, op verantwoorde wijze worden beheerd. Onze mailingen en magazines zijn dan ook voorzien van dit keurmerk. Uiteraard maakt KWF gebruik van duurzame energie. Bij de huisvesting voert KWF ook een Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen-beleid. In haar spaar- en beleggingsbeleid stelt KWF eisen aan de banken en beleggingsinstellingen waarmee zaken wordt gedaan. Zoals beschreven in de alinea over beleggingen doet KWF vanuit haar missie in principe geen zaken met instellingen die actief zijn in de productie en handel van tabak(-waren). Daarnaast belegt KWF uitsluitend in landen, bedrijven of instellingen die als uitgangspunt het vermijden van: ernstige schendingen van mensenrechten, ernstige vormen van kinderarbeid, dwangarbeid, milieuvervuiling en productie en levering van wapens en corruptie hanteren.

5.8 Kansen- en risicomanagement

KWF wil vanuit haar missie ambitieuze doelen realiseren in een dynamische en onzekere omgeving. Daarvoor is het noodzakelijk een expliciete, gestructureerde en realistische toepassing van kansen en risicomanagement toe te passen. Hierbij hanteert KWF de volgende principes:

- KWF werkt met gegeven tijd en geld. De gevers kunnen erop vertrouwen dat hun donaties efficiënt en met maximale impact worden besteed en dat we daarin transparant zijn.
- KWF-medewerkers maken het verschil door hun betrokkenheid. Hiervoor investeren we in leren, verbeteren en (intern en extern) samenwerken.
- KWF gaat respectvol om met onze relaties.
- KWF denkt van buiten naar binnen bij het managen van de organisatie. We zorgen dat we weten wat er leeft in de maatschappij.
- KWF bundelt haar krachten door middel van interne en externe samenwerking.
- KWF handelt vooruitstrevend en toonaangevend.

Het doel van kansen- en risicomanagement is waarde behouden en genereren, op basis van de KWF-principes. Waarde omvat financiële waarde, reputatie, kwaliteit van onderzoek en kwaliteit van dienstverlening.

KWF onderscheidt 3 risicotypen:

- strategisch
- financieel
- operationeel

Strategische risico's

Imagoschade wordt als grootste risico gezien voor de KWF organisatie: goede doelen liggen immers altijd onder een vergrootglas. Imagoschade kan leiden tot een dalend donateursvertrouwen (met mogelijk als gevolg een dalend aantal donateurs), een dalend aantal erflaters en een dalend aantal mensen dat zich vrijwillig wil inzetten voor KWF. Dit zou kunnen betekenen dat er minder middelen beschikbaar zijn voor het realiseren van onze missiedoelen. Om dit risico te spreiden, zet KWF haar merk breed neer, pretest zij campagnes, vindt spreiding en toetsing van activiteiten plaats en onderschrijft en leeft KWF diverse richtlijnen na (zie paragraaf 4.2).

Naast imagoschade ziet KWF de huidige COVID-19 pandemie ook als strategisch risico: onderzoeken lopen vertraging op wat mogelijk leidt tot het verlies aan impact. Daarnaast dreigt COVID-19 kanker minder relevant te maken en is er sprake van terugval in inkomsten. Om dit risico te mitigeren verleent KWF budgetneutrale verlenging aan onderzoeksinstituten, lobbyt KWF bij relevante stakeholders en implementeert zij kostenbesparende beheersmaatregelen.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de strategische doelen van KWF en daarmee het verantwoord omgaan met de strategische kansen en risico's die daaruit voortkomen. De strategische risico's worden verantwoord in het risicodossier en periodiek besproken in de Kompascerkel, de auditcommissie en de Raad van Toezicht.

Financiële risico's

Voorop staat het maximaal besteden van de aan KWF toevertrouwde middelen aan onze missie. Door een goede inrichting van processen en aanvullende richtlijnen zorgen we daarvoor. Contante geldstromen en juiste, doelmatige en doeltreffende uitgaven en bestedingen zijn daarbij aandachtspunten. Om de risico's van contant geld bij de collecte te reduceren, wordt het gebruik van digitale collectebussen en een QR-code gestimuleerd.

KWF houdt een vermogensportefeuille aan om aan haar verplichtingen van toegezegde meerjaren onderzoeksfinanciering te kunnen voldoen. Dit vermogen wordt defensief beheerd en wordt beheerd op basis van een beleggingsstatuut. De beleggingscommissie ziet toe op naleving van dit statuut en adviseert bestuurder periodiek over het te voeren beleid. Uitgesloten van beleggingen zijn ondernemingen die zich toeleggen op de productie van tabak en wapens.

KWF monitort continue of haar kritische bedrijfsprocessen effectief en efficiënt zijn. De financiële beheersing is gericht op budgetbewaking en KWF stuurt op fluctuaties in baten en lasten waaronder de financiering van onderzoeksprojecten. Daarnaast is er sprake van een formeel proces van goedkeuring van onderzoeksaanvragen en toekenningen.

Op basis van de risico-inschatting adviseert de Financien cirkel over de aan te houden continuïteitsreserve. De continuïteitsreserve wordt qua omvang zodanig ingericht dat de financiële (rest)risico's kunnen worden opgevangen.

Operationele risico's

In 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden en heeft KWF diverse mitigerende maatregelen genomen om processen in lijn te brengen met AVG. Onderdeel hiervan is het aanstellen van een Privacy Officer. Daarnaast voert KWF audits met betrekking tot gegevensbescherming uit. Onderwerpen als beveiliging en data vergen continue aandacht.

Om het security risico te mitigeren heeft KWF een Information Security Officer aangesteld. Ook voert KWF regelmatig intern en bij leveranciers pentesten uit en heeft zij een awareness programma voor haar medewerkers.

De operationele risico's zijn vastgelegd in eerdergenoemde canvassen (als onderdeel van begroting) en de uiteindelijke keuzes worden bepaald door de risicobereidheid. Operationele risico's die na het nemen van maatregelen nog steeds de risicobereidheid overstijgen, zullen worden geëscaleerd naar het bestuur.

Zowel de cirkel Legal, Risk & Compliance als de Financien Cirkel ondersteunen de business in het uitvoeren van risicoanalyses met bijbehorende mitigerende maatregelen. In 2020 zijn op alle risiconiveaus verdere stappen ondernomen om het huidige kans- en risico control framework te evalueren en te verbeteren. Daarnaast heeft KWF ingezet op het versterken van haar beleid ten aanzien van integriteit. Omdat in 2019/2020 een substantiële organisatiewijziging heeft plaatsgevonden, zal in 2021 verdere uitwerking en borging in de KWF-cirkels worden uitgewerkt.

De auditcommissie van de Raad van Toezicht beoordeelt jaarlijks de risico's, het risico control systeem en de risicobereidheid. Dit wordt vastgelegd in het verslag van de vergaderingen. Het kans- en risicomangement zal ook in 2021 extra aandacht krijgen om verdere borging binnen de organisatie te realiseren.

5.9 Communicatie met belanghebbenden

KWF communiceert met de hele Nederlandse bevolking. Dat doen we door een actief persbeleid te voeren. KWF richt zich op de hearts en minds van 17 miljoen Nederlanders door te vertellen over het onderzoek dat gefinancierd wordt, voorlichting en acties van KWF. KWF is actief in maatschappelijke discussies en agenderen belangrijke onderwerpen.

Daarnaast wordt contact onderhouden met verschillende stakeholders. Via het platform [KankerNL](#) faciliteert KWF mensen die kanker hebben of hebben gehad. Donateurs ontvangen donateursnieuwsbrieven, er is telefonisch contact en voor het onderzoeksveld zijn er speciale onderzoeksnieuwsbrieven.

Via socialmediakanalen als Twitter, Facebook (meer dan 200.000 volgers), Instagram en [LinkedIn](#) bedient KWF 7 dagen per week, 24 uur per dag, specifieke doelgroepen met nieuws, patiëntenverhalen en internationale ontwikkelingen.

5.10 Begroting 2021

De in december 2020 goedgekeurde begroting 2021 sluit met een negatief saldo van € 15,2 miljoen. De belangrijkste verklaring hiervoor is dat een deel van het positief resultaat van 2020 ingezet wordt voor onderzoeksfinanciering in 2021. Dat wil zeggen dat er doelbestedingen zijn begroot vanuit de bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen om de opgelopen achterstand uit 2020 in te lopen.

Zolang de COVID-19 overheidsmaatregelen van toepassing zijn, verwacht KWF een inkomstendaling van zo'n € 25 á € 30 miljoen op jaarbasis.

Daarnaast houdt KWF rekening met een mogelijke inkomstendaling vanwege een economische recessie. KWF zal zich in 2021 en 2022 verder richten op kostenreductie en het optimaliseren van haar kengetallen. Uiteraard met de insteek om maximaal bij te dragen aan haar missiedoelen.

Daarnaast zal KWF in 2021 en verder invulling geven aan de inrichting van haar speerpunten, het minimaliseren van onderzoek vertraging van onderzoek door COVID-19, het implementeren van nieuwe wervingsproposities en het invullen van haar ambities geformuleerd in haar visie 2030.

Begroting 2021

(in € duizend)	Begroot 2021
Baten	
Baten van particulieren en bedrijven	1 15.872
Baten van loterij-organisaties	1.690
Baten van subsidies van overheden	8.500
Baten van andere organisaties zonder winststreven	2.823
Som van de geworven baten	1 28.885
Som van de baten	1 28.885
Lasten	
Besteed aan doelstellingen	1 15.792
Wervingskosten	24.040
Kosten van beheer en administratie	4.232
Som van de lasten	1 44.064
Saldo financiële baten en lasten	-15.179
Saldo financiële baten en lasten	-
Saldo baten en lasten	-15.179

6. Jaarrekening 2020

6. Geconsolideerde jaarrekening 2020

Geconsolideerde balans per 31 december 2020

(na bestemming saldo baten en lasten)

(in € duizend)

Activa		31-12-2020	31-12-2019	Passiva		31-12-2020	31-12-2019
Immateriële vaste activa	(1)	4.011	5.138	Reserves en fondsen			
Materiële vaste activa	(2)	5.527	5.375	Reserves			
Financiële vaste activa	(3)	185	195	Continuïteitsreserve	(7)	23.357	23.357
		9.723	10.708	Bestemmingsreserves	(8)	80.980	37.043
Vorderingen en overlopende activa	(4)	54.196	48.262			104.337	60.400
Effecten	(5)	232.628	233.068	Fondsen			
Liquide middelen	(6)	102.510	114.713	Bestemmingsfondsen	(9)	18.785	21.831
		399.057	406.751			123.122	82.231
				Voorzieningen	(10)	641	542
				Langlopende schulden	(11)	164.682	197.787
				Kortlopende schulden	(12)	110.612	126.191
						399.057	406.751

Geconsolideerde staat van baten en lasten 2020

(in € duizend)

		Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
Baten				
Baten van particulieren	(13)	131.946	123.533	155.789
Baten van bedrijven	(14)	4.215	4.755	4.588
Baten van loterijorganisaties	(15)	2.502	2.350	2.672
Baten van subsidies van overheden	(16)	5.148	-	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven	(17)	8.118	17.525	22.205
Som van de geworven baten		151.928	148.163	185.254
Som van de baten		151.928	148.163	185.254

(in € duizend)

		Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
Lasten				
Besteed aan doelstellingen				
Onderzoek & Implementatie	(18)	59.140	105.860	-
Stakeholders & Beïnvloeding	(19)	11.588	8.885	-
Speerpunten	(20)	1.487	1.500	-
Meer genezing		-	-	170.664
Minder kanker		-	-	10.828
Betere kwaliteit van leven		-	-	9.705
		72.216	116.245	191.198
Wervingskosten	(21)	21.576	31.595	23.917
Kosten beheer en administratie	(22)	5.941	5.822	5.683
Som van de lasten		99.732	153.662	220.798
Saldo voor bijzondere & financiële baten en lasten		52.196	-5.500	-35.544
Bijzondere baten en lasten	(23)	-1.115	-	-
Saldo financiële baten en lasten	(24)	-10.608	3.000	22.453
Saldo van baten en lasten		40.473	-2.500	-13.091
Bestemming saldo van baten en lasten 2020				
Toevoeging / onttrekking aan:				
Continuïteitsreserve		-	-	-1.245
Bestemmingsreserves		43.520	-2.500	-16.311
Bestemmingsfondsen		3.047	-	4.465
		40.473	-2.500	-13.091

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2020

KWF Jaarverslag 2020

(in € duizend)	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat	41.587	-32.044		
Aanpassing voor:				
- Afschrijvingen	1.533	1.558		
- Effecten	440	-12.337		
- Voorziening	100	90		
- Verandering in werkkapitaal:				
* Toename vorderingen	-5.934	-32.483		
* Afname kortlopende schulden	<u>1.160</u>	<u>8.282</u>		
	<u>-4.774</u>	<u>-24.201</u>		
	-2.701	-34.890		
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	38.886	-66.934		
Ontvangsten uit uitkeringsverplichtingen (lang en kort)	-49.423	55.467		
	-49.423	55.467		
Kasstroom uit operationele activiteiten	-10.537	-11.467		
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in activa	-559	-1.763		
Desinvesterings in activa	<u>-0</u>	<u>-1.692</u>		
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-559	-3.455		
Kasstroom uit bijzondere & financie- ringsactiviteiten				
Bijzondere Baten & Lasten	1.115-			
Toename financiële vaste activa	<u>10</u>	<u>-7</u>		
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-1.105	-7		
Netto kasstroom	-12.201	-14.929		
Koers- en omrekenverschillen op geldmiddelen	-2	5.741		
Mutatie geldmiddelen	-12.203	-9.188		
			Liquide middelen	
			Per 1 januari	114.713 123.901
			- Liquide middelen	114.713 123.901
			Per 31 december	102.510 114.713
			- Liquide middelen	102.510 114.713
			Mutatie liquide middelen	-12.203 -9.188

Toelichting op de jaarrekening

Algemeen

KWF Kankerbestrijding is een stichting, gevestigd aan de Delflandlaan 17 in Amsterdam. De stichting staat bij de KvK ingeschreven onder KVK nummer 41197125. Sinds haar oprichting in 1949 ondersteunt Stichting Koningin Wilhelmina Fonds voor de Nederlandse Kankerbestrijding (hierna KWF) met haar activiteiten kankerpatiënten in elke fase van het leven. Voor mensen die nog geen kanker hebben, maar ook mensen die niet meer beter worden.

Dit zijn KWF's doelen:

- We voorkomen kanker daar waar we weten dat het kan
- We bevorderen dat alle vormen van kanker beter behandelbaar zijn
- We zetten ons in voor een betere kwaliteit van leven voor (ex)kankerpatiënten én hun naasten
- We doen er alles aan om te zorgen dat kankerpatiënten ook in hun laatste levensfase worden omringd met goede zorg

KWF heeft in 2019 voor een organisatievorm gekozen, gebaseerd op holocratische principes: ze werkt in zelforganiserende, multidisciplinaire teams, zogenaamde cirkels. Hierbij staan KWF's doelen en haar negen speerpunten centraal. Naast de negen speerpunten heeft de organisatie vijf expertisecirkels welke als thuisbasis voor werknemers fungeren. Van daaruit

worden medewerkers in multidisciplinaire teams ingezet ten behoeve van onze negen speerpunten. De vijf expertisecirkels zijn:

- Onderzoek & Implementatie
- Stakeholders & Beïnvloeding
- Customer Journeys
- Finance, Information & Legal
- Mens & Organisatie

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van KWF en andere stichtingen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend en een economische verbinding bestaat. Consolidatie vindt plaats volgens de integrale methode. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. In de consolidatie zijn voor 100% opgenomen:

- Stichting Koningin Wilhelmina Fonds voor de Nederlandse Kankerbestrijding, gevestigd te Amsterdam, met als statutair doel: De bestrijding van kanker. Het bevorderen van draagvlak in de maatschappij op het gebied van de kankerbestrijding. Het aantrekken van middelen, alsmede het beheren en besteden van gelden welke aan de stichting zijn geschonken. Financiële steun te verlenen aan personen, rechts-

- personen, instellingen en organisaties in binnen- en buitenland, die zich bezig houden met de bestrijding van kanker en met bestuurders de heer drs. J.A. van de Gronden en de heer prof. dr. J.H.F. Falkenburg
- Stichting Kankeronderzoekfonds Limburg, gevestigd te Amsterdam, met als statutair doel: Structurele gezamenlijke fondsenwerving (met KWF) op het gebied van de kankerbestrijding ten behoeve van kankeronderzoek en bestuurders de heer G.J.H.C.M. Peeters en de heer L.W. van Rhijn
- Stichting Antoni van Leeuwenhoek Foundation (voorheen Stichting NKI-AVL Fonds), gevestigd te Amsterdam, met als statutair doel: Door structurele fondsenwerving op het gebied van kankeronderzoek bijdragen aan de bestrijding van kanker en met bestuurders de heer prof. Dr. R. Medema, de heer prof. dr. J.H.F. Falkenburg en de heer L. van Bokhorst
- Stichting Kanker.nl, gevestigd te Amsterdam, met als statutair doel: Een leidend platform rondom kanker met betrouwbare informatie, digitale voorzieningen en bevordering zelfmanagement voor de (ex) kankerpatiënt en naasten en met de heer W.A.C. Fentener van Vlissingen als bestuurder
- Stichting Pink Ribbon, gevestigd te Amsterdam, met als statutair doel: Het bewaken, waarborgen en exploiteren van de verschillende Benelux woord- en beeldmerken van Pink Ribbon en het ten dienste staan van Stichting Koningin Wilhelmina Fonds voor de Nederlandse Kankerbestrijding en met de heer drs. J.A. van de Gronden als bestuurder

- Stichting KWF Loterijen, gevestigd te Amsterdam, met als statutair doel: Het organiseren van loterijen en de opbrengsten ten goede te laten komen aan enig algemeen belang en met de heer G.J.W. Förch als bestuurder

De juridische fusie van KWF en Stichting Pink Ribbon is per 23/12/2020 definitief.

De samenwerking met Stichting Radboud Oncologie Fonds is per 1/1/2020 beëindigd.

Grondslagen voor de verslaglegging

Toegepaste standaard

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en specifiek RJ 65O Fondsenwervende Organisaties.

Schattingswijziging

In 2020 is ten opzichte van 2019 de systematiek van toerekening van lasten, de kosten Beheer & administratie aan Werving en Doelbesteding vereenvoudigd en aangepast. In 2020 heeft KWF besloten om:

- De doorbelasting van voorlichtingskosten van Werving naar Doelbesteding niet meer toe te passen en stelt zich op het standpunt dat iedere wervingsactie een stuk voorlichting omvat
- Met de invoering van het nieuwe werken op basis van holacratische principes waar het werken van medewerkers in wisselende rollen onderdeel van

is, is doorbelasting o.b.v. Fte spiegel niet haalbaar en realistisch, immers Fte's zijn niet meer te verdelen naar doelbesteding/werving/beheer en administratie. In plaats hiervan, doet KWF een inschatting van werk op hoofdlijnen van de personeelskosten verdeeld naar de drie categorieën doelbesteding

Het effect van deze schattingswijziging op de organisatie is niet nauwkeurig te bepalen omdat we door de nieuwe holacratische manier van werken geen redelijke analyse kunnen maken van de verschillen.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Het uitbreken van het coronavirus en de preventieve maatregelen welke genomen zijn door de overheid, zorgen voor grote economische onzekerheid. Al snel na de eerste lockdown vanwege de COVID-19 pandemie, heeft KWF financiële scenario's gemaakt voor 2020. Hierin is een inschatting gemaakt van enerzijds de baten en de lasten, anderzijds de invloed op de liquiditeitspositie. Uit de scenario's bleek afdoende reserve en veerkracht om, tezamen met kostenbesparende maatregelen eventuele tegenvallers op te vangen.

Voor de fondsenwervende activiteiten van KWF betekkende dit jaar vooral in de periode maart, april en mei:

geen grote acties en evenementen, geen Samenloop, geen Alpe d'HuZes en de collecteweek moest anders vormgegeven worden. Dit is uiteraard terug te zien in de inkomsten in deze periode. Daarnaast heeft KWF ingezet op werkgelegenheidsbehoud en werd een beroep gedaan op de NOW-regeling I.O.

De continuïteit van operationele processen hebben, mede dankzij een corona-crisisteam, geen hinder ervaren: vrijwel alle medewerkers verrichten sinds 12 maart 2020 al hun werkzaamheden vanuit huis. Slechts enkelen werken op kantoor aan de Delflandlaan om bedrijfskritische processen doorgang te laten vinden. Sinds het aanscherpen van de overheidsmaatregelen tijdens de 2e 'lockdown' is het kantoor zelfs gedurende 3 dagen in de week geheel gesloten.

Zolang overheidsmaatregelen van toepassing zijn, verwacht KWF een inkomstendaling van acties van zo'n € 20 á € 30 miljoen op jaarbasis. Daarnaast houdt KWF rekening met een mogelijke inkomstendaling vanwege een economische recessie. De begroting van 2021 is gebaseerd op een zeer conservatief scenario, waarin het uitgangspunt is dat de (negatieve) gevolgen van de huidige maatregelen zullen aanhouden. Ook in de doorkijk naar 2022 is rekening gehouden met negatieve (financiële) gevolgen. KWF zal zich in 2021 en 2022 verder richten op kostenreductie en het optimaliseren van haar kengetallen. Uiteraard met de insteek om maximaal bij te dragen aan haar

missiedoelen. Daarnaast is haar bestemmingsreserve van een dusdanig niveau dat KWF komende twee jaar de hoogte van onderzoeks- en instellingsfinancieringen op pré-corona niveau kan houden. Ondanks dat de ontwikkelingen op dit moment zeer onzeker en aan veranderingen onderhevig zijn, is er geen aanleiding om aan te nemen dat de continuïteit van KWF als organisatie hiermee in het geding komt.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een ver-

meerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de stichting.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van

deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor de vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waarde wijzigingen in de staat van baten en lasten of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve

aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de stichting worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen en beleggingen met vergelijkbare risico-kenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de stichting historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als de leiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Verliezen worden opgenomen in de staat van baten en lasten. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de

opname van het bijzondere waardeverminderingverlies wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten in de jaarrekening omvatten investeringen in aandelen, derivaten, obligaties en overige beleggingen, overige vorderingen, geldmiddelen, leningen, overige financieringsverplichtingen, crediteuren en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. De grondslagen voor de waardering van deze posten na eerste opname zijn hieronder per post vermeld.

Op basis van technische analyse bestaat de mogelijkheid dat door KWF ter afdekking van dalende beurskoersen er een derivaat wordt ingelegd. Derivaten worden alleen gebruikt ter afdekking van de onderliggende waarde van de aandelen.

In 2020 maakte KWF gebruik van verschillende vermogensbeheerders welke conform beleggingsstatuut, beleggingsbeleid en een mandaat KWF's vermogen defensief en met een laag risico beheren. Het beleggingsstatuut kent verschillende uitsluitingen (als onder andere wapenindustrie en tabak), passend bij KWF's maatschappelijke verantwoordelijkheid.

(Im)materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige externe kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de kostprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op vooruitbetalingen op immateriële en materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengst-waarde. Voor de afschrijvingsduur zie de toelichting.

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rente methode, verminderd met bijzondere

waardeverminderingverliezen. De geamortiseerde kostprijs is nagenoeg gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van transactiekosten en (dis)agio. Bij deze eerste verwerking worden de vorderingen opgenomen tegen reële waarde.

Financiële vaste activa en effecten

Aandelen en obligaties worden tegen reële waarde (beurskoers) gewaardeerd. De gerealiseerde waardeverschillen bij verkoop alsmede de niet-gerealiseerde waardeverschillen per balansdatum worden verantwoord onder de opbrengst beleggingen in de staat van baten en lasten.

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de beurswaarde of als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme waarderingmodellen of op basis van een marktopgave. Andere waarderingmodellen en veronderstellingen zouden tot andere schattingen kunnen leiden.

Behalve de (hypothecaire) leningen staan alle financiële vaste activa en effecten ter vrije beschikking.

Effecten fondsen op naam

De fondsen worden aangehouden in het kader van de doelstelling en beheerd in overleg of volgens afspraak met de stichters/schenkers van de fondsen. Effecten worden gewaardeerd tegen reële waarde (beurskoers) met verwerking van waardewijzigingen in de staat van baten en lasten.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Reserves en fondsen

De Reserves en fondsen van de stichting wordt ingedeeld in verschillende reserves en fondsen.

Continuïteitsreserve

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat KWF ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Volgens de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen van Goede Doelen Nederland kan hiervoor een reserve worden aangehouden van maximaal 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. Onder kosten van de werkorganisatie wordt verstaan: kosten eigen personeel, huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten en de kosten voor fondsenwerving.

Bestemmingsreserves

Aan deze van het vermogen afgezonderde reserves is door de directie van de stichting onder goedkeuring van de Raad van Toezicht een in de jaarrekening omschreven bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze ligt in het verlengde van de doelstelling van de stichting.

Bestemmingsreserve koersresultaten effecten (voorheen herwaarderingsreserve)

Voor positief (on)gerealiseerde koersresultaten op aandelen en obligaties per ultimo boekjaar is een bestemmingsreserve gevormd. Per ultimo boekjaar worden positief (on)gerealiseerde koersresultaten toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Negatief (on)gerealiseerde koersresultaten worden ten laste gebracht van de bestemmingsreserve voor zover er een saldo is. Een positief saldo per ultimo boekjaar op deze reserve is vrij uitkeerbaar.

Bestemmingsfondsen

Indien door derden aan een deel van de gedoneerde gelden een specifieke besteding is gegeven, wordt het nog niet bestede deel daarvan aangemerkt als 'bestemmingsfondsen'. Bestemmingsfondsen onderscheiden zich van bestemmingsreserves doordat niet het bestuur, maar een derde een bestemming aan de middelen heeft gegeven.

Vorzieningen

Vorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Indien het effect van tijdswaarde van geld materieel is, wordt de voorziening gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgave die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Schulden en verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rente methode. De geamortiseerde kostprijs is nagenoeg gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van transactiekosten en (dis)agio. Bij deze eerste verwerking worden de schulden en verplichtingen opgenomen tegen reële waarde.

Aangegane verplichtingen uit hoofde van financiering, project-, programma- en persoonsgebonden financiering wetenschappelijk onderzoek, die vervallen na één jaar, worden gepresenteerd onder de langlopende schulden.

Aangegane verplichtingen uit hoofde van financiering, project-, programma- en persoonsgebonden financiering wetenschappelijk onderzoek, die vervallen binnen één jaar, worden gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

Leasing

De organisatie kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele lease

Als de organisatie optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Grondslagen voor het bepalen van het saldo van baten en lasten

Baten worden in beginsel verantwoord in het jaar waarin de betreffende gelden worden ontvangen:

- **Baten middels vrijwilliger**
Deze worden verantwoord in het jaar waarin ze worden ontvangen.
- **Baten uit acties en innovaties**
Deze worden verantwoord in het jaar waarin ze worden ontvangen.
- **Baten donaties & giften**
Donaties en giften worden verantwoord in het jaar waarin ze worden ontvangen. Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland indien deze een materiële omvang hebben. Het gaat daarbij om goederen of diensten die tegen geld waardeerbaar zijn.

Uitzonderingen hierop zijn:

- **Baten uit nalatenschappen**
Deze worden gedurende het boekjaar verantwoord voor zover de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld, als op grond van het stadium waarin de afhandeling van de nalatenschap zich bevindt, een betrouwbare schatting van de ontvangst kan worden gemaakt. De baten uit een nalatenschap wordt als resultaat meegenomen vanaf

het moment dat KWF deze baten betrouwbaar kan inschatten.

- **Baten vruchtgebruik**
Vruchtgebruik wordt gewaardeerd als de vruchtgebruiker niet mag interen, vervreemden en beleggen. De organisatie heeft beschikkingsmacht over het verkregen actief en het is waarschijnlijk dat er toekomstige economische voordelen aan de organisatie zullen toevloeien. Indien de vruchtgebruiker recht heeft op interen, vervreemden of beleggen vindt waardering plaats op het moment dat het vruchtgebruik is geëindigd en is aangegroeid tot volle eigendom bij de organisatie. Het vruchtgebruik gewaardeerd op basis van de laatst bekende gegevens. Jaarlijks kan het (vrucht)gebruik vermogen wijzigen en deze mutaties lopen via het resultaat.
- **Baten uit bedrijven**
Donaties, giften en sponsorbijdragen worden verantwoord in het jaar waarop de bijdrage betrekking heeft.
- **Baten uit loterijorganisaties**
Baten van loterijen worden verantwoord in het jaar waarop de bijdrage betrekking heeft.
- **Baten uit subsidies overheden**
De baten uit subsidies van overheden worden verantwoord op het moment dat besteding van de subsidie plaatsvindt.
- **Baten van andere organisaties zonder winststreven**
Deze baten worden verantwoord in het jaar waarop de bijdrage betrekking heeft.

Lasten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten worden in het desbetreffende boekjaar opgenomen in de staat van baten en lasten. Dividenden worden verantwoord in het boekjaar waarin zij betaalbaar worden gesteld. De rentebaten worden verantwoord in het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De met de beleggingen gemoeide kosten worden afzonderlijk verantwoord onder kosten beleggingen in de staat van baten en lasten.

Besteed aan doelstelling

De financieringsverplichtingen, de verplichtingen voor wetenschappelijke onderzoeksprojecten en programma's en de verplichtingen voor persoonsgebonden wetenschappelijke financiering worden voor de gehele looptijd als besteding verantwoord in het jaar waarin het besluit is genomen en de financieringsontvanger schriftelijk van de financieringstoekenning op de hoogte is gesteld.

De overige bestedingen worden als last opgenomen in het jaar waarin de prestatie aan KWF is geleverd.

Overig

Uitvoeringskosten eigen organisatie

De uitvoeringskosten eigen organisatie worden toegerekend aan de doelstelling, de werving van baten of beheer en administratie op basis van de geschatte tijdsinzet van het personeel. De kosten van beheer en administratie zijn die kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten.

Lonen en salarissen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te werken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het bedrijfstakpensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Kostentoerekening

Doelbesteding maakt in het kader van het realiseren van haar doelstellingen gebruik van communicatie met de achterban waarvoor ook massacommunicatie door werving wordt ingezet. Met de bestedingen van werving wordt -naast het primaire doel "genereren van opbrengsten"- dus ook een directe bijdrage geleverd aan de inhoudelijke doelstellingen van de organisatie. De geefvraag -in welke vorm dan ook- wordt inhoudelijk geladen door middel van voorlichtingsboodschappen en leidt in algemene zin tot bewustwording bij het publiek.

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht is op basis van de indirecte methode opgesteld.

Toelichting op de geconsolideerde balans

Activa

Immateriële vaste activa (1)

De immateriële vaste activa zijn nodig voor de bedrijfsvoering. De specificatie van deze post over 2020 is als volgt:

Implementatiekosten (van Websites, Financieel systeem, Datawarehouse en het CRM systeem) en kosten voor licenties worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde. De geactiveerde kosten worden in 6 jaar volgens het lineaire systeem afgeschreven vanaf de maand van oplevering en met restwaarde 0.

(in € duizend)	Licenties	Websites	Financieel systeem	Datawarehouse	CRM Systeem	Totaal
Verkrijgingsprijs per 1 januari 2020	630	1.539	1.903	2.326	2.508	8.906
Cumulatieve afschrijvingen en overige waarde vermindering per 1 januari 2020	-614	-1.539	-370	-583	-662	-3.768
Boekwaarde per 1 januari 2020	16	0	1.533	1.743	1.846	5.138
Investerings	-	-	-	-	-	0
Herrubricering	-	-	18	-	-	18
Desinvesteringen	557-	1.536-	-	-	-	-2.093
Afschrijvingen	-16	0	-320	-388	-418	-1.142
Afschrijvingen desinvesteringen	557	1.536	0	0	0	2.093
Cumulatieve afschrijvingen herrubricering	0	0	-4	0	0	-4
Boekwaarde per 31 december 2020	0	0	1.227	1.355	1.428	4.011
Verkrijgingsprijs per 31 december 2020	73	3	1.921	2.326	2.508	6.831
Cumulatieve afschrijvingen	-73	-3	-694	-971	-1.080	-2.820
Boekwaarde per 31 december 2020	0	-	1.227	1.355	1.428	4.011

Materiële vaste activa (2)

De materiële vaste activa zijn nodig voor de bedrijfsvoering met uitzondering van de onroerende goederen uit erfstellingen. De specificatie van deze post over 2020 is als volgt:

(in € duizend)	Kantoor- pand Delfland- laan	Com- puter configu- ratie	Transport middelen	Inventaris	Activa in ontwikkeling	OG uit erfstellin- gen	Totaal
Verkrijgingsprijs per 1 januari 2020	5.577	669	25	172	715	309	7.467
Cumulatieve afschrijvingen en overige waarde vermindering per 1 januari 2020	-1.508	-461	0-	-123	-	-	-2.092
Boekwaarde per 1 januari 2020	4.069	208	24	49	715	309	5.374
Investerings	220	223	0	45	0	71	559
Herrubricering	604	-18	0	111	-715	-	-18
Desinvesteringen	0	-240	0	-31	0	0	-271
Afschrijvingen	-223	-124	-5	-35	0	-	-387
Afschrijvingen desinvesteringen	0	240	0	31	0	-	271
Boekwaarde per 31 december 2020	4.669	288	19	170	0	380	5.527
Verkrijgingsprijs per 31 december 2020	6.400	633	25	298	0	380	7.736
Cumulatieve afschrijvingen	-1.731	-345	-5	-127	0	0	-2.209
Boekwaarde per 31 december 2020	4.669	288	19	170	0	380	5.527

Het pand aan de Delflandlaan te Amsterdam is gewaardeerd tegen de aanschafwaarde in 2003 vermeerderd met de verbouwkosten. Op deze totale waarde ad € 5,6 miljoen wordt 2% per jaar afgeschreven. De economische levensduur is op 40 jaar gesteld, daarbij is het uitgangspunt een uiteindelijke restwaarde van 20%. Het pand staat niet op eigen grond, jaarlijks wordt erfpacht betaald aan de Gemeente Amsterdam. Het pand is verzekerd tegen herbouwwaarde voor een bedrag van € 9,1 miljoen.

De computerconfiguratie wordt afgeschreven in vier jaar met restwaarde nul. De inventaris van het bureau wordt afgeschreven in vijf jaar met restwaarde nul. De transportmiddelen worden in vier jaar met een restwaarde van 20% afgeschreven. De vaste activa zijn eind 2020 beoordeeld en er hebben zich, behalve enkele desinvesteringen, geen bijzondere waardeverminderingen voorgedaan. Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Onroerende goederen uit erfstellingen

Bestaat uit diverse panden en landerijen verkregen uit nalatenschappen die niet direct kunnen worden verkocht vanwege verplichtingen die KWF heeft meegenomen bij de verkrijging ervan. Deze onroerende goederen zijn gewaardeerd tegen 95% van de laatst bekende taxatiewaarde.

Financiële vaste activa (3)

De specificatie van deze post over 2020 is als volgt:

Financiële vaste activa

(in € duizend)	31 december 2020	31 december 2019
Leningen	185	195
Deelneming INZET	-	-
	<u>185</u>	<u>195</u>

De (hypothecaire) leningen zijn verstrekt aan (niet aan KWF verbonden) personen en zijn ontstaan uit schenkingen of nalatenschappen van derden. Deze zijn nodig voor aanwending in het kader van doelstelling op termijn. De mutatie van € 10.201 betreft de aflossing. Zie onderstaand verloopoverzicht.

	Stand per 1-1-2020	Dotatie	Ontrekking	Stand per 31-12-2020
Hypothecaire leningen	122	-	-	122
Overige Leningen	73	-	-10	63
Deelneming INZET *	-	140	-140	-
Totaal FVA	<u>195</u>	<u>140</u>	<u>-150</u>	<u>185</u>

* De deelneming INZET is per ultimo balansdatum geïmpaired

Vorderingen en overlopende activa (4)

(in € duizend)

	31 dec 2020	31 dec 2019
Afdelingen	100	32
Overige vorderingen en vooruitbetaalde bedragen		
Te ontvangen interest	953	1.085
Stichting Ride for the Roses	23	23
Erfstellingen en legaten	38.809	33.406
Vordering nog af te wikkelen Vruchtgebruik	5.054	5.613
Stichting Fight Cancer	1.155	3.984
Vriendenloterij	698	735
Te vorderen BTW	-	154
Nog te ontvangen PPS toeslag	3.399	-
Overige te ontvangen en vooruitbetaalde posten	<u>4.005</u>	<u>3.230</u>
	<u>54.096</u>	<u>48.230</u>
	54.196	48.262

De waarde uit hoofde van de waardering van het vruchtgebruik is gerubriceerd als langlopende vordering. Er bestaat onzekerheid over de looptijd van deze vordering.

Met uitzondering van de hierboven genoemde post hebben de overige opgenomen vorderingen en overlopende activa een looptijd van korter dan 1 jaar.

De vordering inzake erfstellingen en legaten heeft betrekking op erfstellingen waarvan de opbrengst in 2020 betrouwbaar kon worden vastgesteld.

Effecten (5)

(in € duizend)	31 december 2020	31 december 2019
Obligaties	124.234	129.958
Structured products	30.095	30.155
Aandelen	76.323	70.281
Aandelen inzake fondsen op naam	42	200
Obligaties inzake fondsen op naam	1.932	2.473
Overige waardepapieren	1	1
Totaal effecten	232.628	233.068

KWF maakte ultimo 2020 geen gebruik van afgeleide producten. Voor toelichting op de financiële instrumenten, zie pagina 47 (financiële instrumenten).

Obligaties

Obligaties zijn gewaardeerd tegen marktwaarde per balansdatum.

Gerealiseerde en ongerealiseerde waardestijgingen worden via de staat van baten en lasten verwerkt.

Structured products

Structured products zijn gewaardeerd op marktwaarde per balansdatum.

Gerealiseerde en ongerealiseerde waardestijgingen worden via de staat van baten en lasten verwerkt.

Aandelen

Aandelen zijn gewaardeerd op marktwaarde per balansdatum. Voor beursgenoteerde beleggingen is dit de beurskoers per balansdatum. Gerealiseerde en ongerealiseerde waardestijgingen worden via de staat van baten en lasten verwerkt.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de beurswaarde.

Aandelen/obligaties inzake fondsen op naam

Deze effecten worden aangehouden in het kader van de doelstelling en beheerd in overleg of volgens afspraak met de stichters/schenkers van de fondsen. De effecten zijn gewaardeerd tegen beurskoers. De fondsen betreffen aan KWF, door middel van een overeenkomst, geschonken middelen, waarbij de schenkers hebben bepaald dat de overgedragen vermogens gedurende een vastgelegde termijn separaat van het overige vermogen van KWF moeten worden geadmistreerd. De opbrengsten van de vermogens kunnen, al dan niet voor specifieke door schenkers bepaalde bestedingen, worden aangewend voor de doelstellingen van KWF.

Liquide middelen (6)

De liquide middelen inzake fondsen op naam betreffen saldi bij banken en worden beheerd in overleg of volgens afspraak met de stichters/schenkers van de fondsen. De overige liquide middelen betreffen saldi bij banken alsmede een gering bedrag aan kasgeld. De deposito's en de overige liquide middelen worden aangehouden voor de bedrijfsvoering en zijn terstond opeisbaar.

Liquide middelen

(in € duizend)	31 december 2020	31 december 2019
Deposito's	20.244	20.100
Liquide middelen inzake fondsen op naam	36	1.094
Overige liquide middelen	82.230	93.519
	102.510	114.713

Passiva**Reserves en fondsen (7, 8, 9)**

Het totaal aan reserves en fondsen heeft zich als volgt ontwikkeld:

(in € duizend)	Stand per 1-1-2020	Bestemming saldo 2020	Stand per 31-12-2020
Reserves			
Continuïteitsreserve	23.357	-	23.357
Bestemmingsreserve doelbesteding	11.812	55.109	66.921
Bestemmingsreserve vruchtgebruik	5.613	559-	5.054
Bestemmingsreserve koersresultaten effecten	19.618	10.613-	9.005
Totaal Bestemmingsreserves	37.043	43.937	80.980
Totaal reserves	60.400	43.937	104.337
Fondsen			
Bestemmingsfondsen	21.832	-3.047	18.785
	82.232	40.890	123.122

Continuïteitsreserve (7)

De continuïteitsreserve is bedoeld als buffer bij tegevallende inkomsten of onverwachte uitgaven. Zo kunnen we ook bij financiële tegenslagen onze activiteiten voortzetten.

Vanwege de pandemie en de daarmee samenhangende onzekerheden heeft KWF besloten om de continuïteitsreserve over 2020 gelijk te houden.

KWF dient te voldoen aan de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen. In deze richtlijn is bepaald dat de continuïteitsreserve maximaal 1,5 maal de jaarlijkse kosten voor de werkorganisatie zou mogen bedragen. Onder kosten van de werkorganisatie wordt verstaan: kosten eigen personeel (zowel voor de werving als voor de doelstellingsuitvoering), huisvestingskosten, kantoor- en administratiekosten ten behoeve van de eigen organisatie, bestuurskosten, de kosten voor fondsenwerving, alsmede kosten van uitbestede diensten betreffende bovenstaande posten. Ultimo 2020 is de continuïteitsreserve volgens die berekeningswijze 0,4 maal dit maximum. Dit is in lijn met 2019.

Bestemmingsreserves (8)

Door het Bestuur zijn bestemmingsreserves gevormd om tot uitdrukking te brengen welk deel van het besteedbaar vermogen bestemd is voor bijzondere bestedingsdoeleinden.

Het verloop van de bestemmingsreserves is als volgt:

(in € duizend)	Stand per 1-1-2020	Dotatie 2020	Onttrekking 2020	Stand per 31-12-2020
Bestemmingsreserves doelbesteding	11.812	55.109	-	66.921
Bestemmingsreserve nog af te wikkelen vruchtgebruik	5.613	-	-559	5.054
Bestemmingsreserve koersresultaten effecten	19.618	1.840	-12.453	9.005
Totaal bestemmingsreserves	37.043	56.949	-13.012	80.980

Bestemmingsreserves doelbesteding

Ultimo 2020 zijn deze reserves van € 66,9 miljoen bestemd voor doelbesteding in toekomstige jaren aan Onderzoek & Implementatie, Stakeholders & Beïnvloeding en Speerpunten. Het deel van de meegeconsolideerde entiteiten omvat 6,1 miljoen.

Bestemmingsreserve nog af te wikkelen vruchtgebruik

Deze bestemmingsreserve is vrij uitkeerbaar voor doelbesteding, nadat het vruchtgebruik is ontvangen.

Bestemmingsreserve koersresultaten effecten

In 2019 is een herwaarderingsreserve gevormd. In 2020 heeft een wijziging plaatsgevonden waarbij de herwaarderingsreserve is omgezet naar de bestemmingsreserve koersresultaten effecten.

Voor positief (on)gerealiseerde koersresultaten op aandelen en obligaties per ultimo boekjaar wordt een bestemmingsreserve gevormd. Per ultimo boekjaar positief (on)gerealiseerde koersresultaten worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Negatief

(on)gerealiseerde koersresultaten worden ten laste gebracht van de bestemmingsreserve voor zover er een saldo is. In boekjaar 2020 waren er voor € 10,6 miljoen aan negatief (on)gerealiseerde koersresultaten welke ten laste van deze bestemmingsreserve zijn gebracht.

Bestemmingsfondsen (9)

Wanneer door derden aan een deel van de middelen een specifieke besteding is gegeven, wordt dit deel aangemerkt als een 'bestemmingsfonds'.

Het verloop van de bestemmingsfondsen in 2020 is als volgt:

(in € duizend)	Stand per 1-1-2020	Dotatie 2020	Ontrekking 2020	Stand per 31-12-2020
Pink Ribbon	72	-	-72	-
UMCG Kanker Researchfonds	8	-	-8	-
Bestemmingsfonds nalatenschap	1.045	-	-1.045	-
Fondsen op naam	20.706	7.972	-9.893	18.785
Totaal bestemmingsfondsen	21.831	7.972	-11.018	18.785

Bestemmingsfondsen**UMCG Kanker Researchfonds**

Dit bestemmingsfonds is ontstaan uit de samenwerking op het terrein van fondsenwerving van KWF met de Universitaire Medische Centra in Groningen. De doelstelling van dit fonds betreft translationeel- en klinisch onderzoek alsmede aan onderzoeksgelateerde voorzieningen. Dit bestemmingsfonds is volledig besteed in 2020.

Bestemmingsfonds nalatenschap

Ultimo 2012 en 2013 is een bestemmingsfonds gevormd voor de ontvangen gelden uit een nalatenschap. Deze gelden zijn specifiek bestemd ten behoeve van één of meer projecten welke zich bezighouden met onderzoek naar de psychosociale voorgeschiedenis van kankerpatiënten. Besteding hiervan heeft inmiddels plaatsgevonden.

Fondsen op naam

Dit deel van het vermogen van € 18,8 miljoen (vorig jaar € 20,7 miljoen) betreft aan KWF, door middel van een overeenkomst, geschonken middelen, waarbij de schenkers hebben bepaald dat de overgedragen vermogens gedurende een vastgelegde termijn apart van het overige reserves van KWF moeten worden geadmistreerd. De afname is voor een groot deel te verklaren door bestedingen uit het Alpe d'HuZes / KWF-fonds.

In 2020 zijn twee nieuwe fondsen op naam gestart: Petra Prakke Pancreas / KWF Fonds en het Deloitte Tax en Legal / KWF Fonds.

Voor fondsen op naam geldt dat de kosten voor de bedrijfsvoering van de KWF-organisatie, niet ten laste van een fonds op naam komen. De baten van een fonds op naam worden namelijk volledig besteed aan de missiedoelen.

De specificatie van de fondsen op naam over 2020 is als volgt:

Fondsen op Naam

(in € duizend)

	Beginstand 2020	Dotatie 2020	Ontrekking 2020	Eindstand 2020
J.D. Schamhart / KWF Fonds (looptijd t/m augustus 2022) onderzoek naar sarcoom van de baarmoeder	10	-	-	10
Uly Plesman-Vogel / KWF Fonds (looptijd t/m december 2020) onderzoek vroegontdekking uitzaaiingen bij borstkanker	409	-	-409	-
Suman / KWF Fonds (fonds voor onbepaalde tijd) onderzoek naar kanker in algemene zin	48	4	-2	50
Elisabeth van der Werf / KWF Fonds (looptijd t/m juni 2068) realisatie missie van KWF Kankerbestrijding	53	40	-47	47
Kliphuis / KWF-fonds (looptijd t/m januari 2035) wetenschappelijk onderzoek op het gebied van kankerbestrijding	1.558	-20	20	1.558
Van Kooten-Dekker / KWF-fonds (looptijd tot 13 september 2026) bevorderen wetenschappelijk onderzoek	68	-	-9	60
Eric Nelis / KWF Fonds realisatie missie KWF Kankerbestrijding en in het bijzonder teelbalkanker	-	5	-	5
Alpe d'Huzes / KWF Fonds (fonds voor onbepaalde tijd) bestrijding van kanker in algemene zin	12.491	7.209	-8.369	11.331
Meyer-Sluiser / KWF Fonds (looptijd t/m september 2024) onderzoek naar kanker in algemene zin	256	-	-16	240

Fondsen op Naam (vervolg)

Zuster & Broeder Frances en Henk Lodder / KWF Fonds (looptijd tot 15 jan. 2031) steunen van translationeel en toegepast wetenschappelijk onderzoek op het gebied van oncologie	903	-	-82	821
Vader & Moeder Daniël Lodder en Goverdina Lodder-Smolenaars / KWF Fonds (looptijd tot 15 jan. 2031) steunen van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van oncologie (algemeen)	903	-	-82	821
Esther Dina Polak (looptijd t/m 23 juli 2023) realisatie missie KWF Kankerbestrijding	114	-	-38	76
J.L. Vos / KWF Fonds (looptijd t/m 30 januari 2028) algemeen onderzoek, bij voorkeur fundamenteel onderzoek	2.118	5	-265	1.858
Nancy Helsdingen / KWF Fonds (looptijd t/m november 2023) bij voorkeur onderzoek op het gebied van het BRCA-gen	18	6	-11	13
Johanna Oudshoorn / KWF Fonds (looptijd t/m februari 2029) algemeen onderzoek	76	-	-8	67
Spiering Fonds (looptijd t/m 30 juni 2024) een mede door KWF opgericht virtueel-wetenschappelijk onderzoeksinstituut onder de naam "Oncode institute" en/of andere activiteiten van KWF Kankerbestrijding	1.530	675	-424	1.781
Vindicat KWF Fonds (looptijd t/m december 2024) onderzoek immuuntherapie	151	-	-151	-
Petra Prakke Pancreas (in oprichting) onderzoek naar alvleesklierkanker	-	12	-	12
Deloitte Tax en Legal / KWF Fonds (looptijd onbepaald) onderzoek immuuntherapie	-	35	-	35
Totaal	20.706	7.972	-9.893	18.785

Vorzieningen (10)

De specificatie van de post voorzieningen is als volgt:

(in € duizend)	Stand per 1-1-2020	Dotatie 2020	Onttrekking 2020	Stand per 31-12-2020
Voorziening Nalatenschappen	373	16	27-	362
Voorziening langdurig zieken	168	279	168-	279
Totaal	542	295	196-	641

De voorziening nalatenschappen betreft langlopende uitkeringsverplichtingen aan derden (privépersonen) niet in het kader van de doelstelling, voortvloeiend uit verplichtingen bij verkrijging van nalatenschappen. Deze nalatenschap is tegen contante waarde gewaardeerd. De rentedotatie is ten laste gebracht van de post kosten beleggingen, een eventuele vrijval wordt ten gunste van deze post geboekt.

De voorziening langdurig zieken betreft de verwachte non-productiviteit van medewerkers die op de balansdatum langdurig ziek zijn en waarvan niet wordt verwacht dat zij in actieve dienst zullen terugkeren. De voorziening is berekend tot uiterlijk twee jaar na de eerste ziekmelding en gewaardeerd tegen nominale waarde. Deze voorziening is geheel kortlopend.

Langlopende schulden (11)

De toezeggingen inzake project-, programma- en persoonsgebonden financiering, betrekking hebbende op de jaren na balansdatum, worden onder uitkeringsverplichtingen gepresenteerd en worden uitgesplitst naar langlopende (die vervallen na één jaar) en kortlopende uitkeringsverplichtingen (die vervallen binnen één jaar).

KWF bestemt een percentage van de reguliere inkomsten voor financiering ten behoeve van het NKI. Met het NKI is een overeenkomst gesloten met een looptijd van vijf jaar, van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2024. In de berekening van de uitkeringsverplichtingen uit hoofde van toegezegde basisfinanciering zijn die boekjaren betrokken waarvan de inkomsten definitief bekend zijn.

Het verloop van de langlopende uitkeringsverplichtingen in 2020 is als volgt weer te geven:

(in € duizend)	Stand per 1-1-2020	Betalingen	Toekenningen	Vrijval / Correcties	Stand per 31-12-2020
Projectfinanciering	130.527	52.085-	31.052	4.743	114.237
Financiering NKI	67.260			16.815-	50.445
Totaal	197.787	52.085-	31.052	12.072-	164.682

Er zijn geen langlopende schulden met een looptijd langer dan 5 jaar.

Kortlopende schulden (12)

De specificatie van de kortlopende schulden is als volgt:
Alle hier opgenomen kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan 1 jaar.

(in € duizend)	31 december 2020	31 december 2019
Kortlopende uitkeringsverplichtingen	100.987	117.726
Overige schulden op korte termijn	9.624	8.464
Saldo per 31 december	110.612	126.190

De omschrijving van de kortlopende uitkeringsverplichtingen staat toegelicht bij de langlopende uitkeringsverplichtingen. De specificatie van de kortlopende uitkeringen is als volgt:

(in € duizend)	Stand per 1-1-2020	Betalingen	Toekenningen	Vrijval / Correcties	Stand per 31-12-2020
Projectfinanciering	100.911	49.039-	29.236	4.466	85.574
Financiering NKI	16.815	18.216-	16.815	-	15.414
Totaal	117.726	67.255-	46.051	4.466	100.987

Overige schulden

De overige schulden worden als volgt gespecificeerd:

(in € duizend)	31 december 2020	31 december 2019
Crediteuren	5.065	3.663
Betalingen onderweg	33-	(22)
Opgebouwde vakantierechten	1.220	1.128
Loonbelasting en sociale premies	39	434
Nog te betalen BTW	634	-
Overige te betalen posten	1.654	3.261
NOW subsidie	1.045	-
Saldo per 31 december	9.624	8.464

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Oncode 1.O

KWF heeft in 2017 een 5 jarig contract afgesloten voor financiering van Oncode Institute voor € 12,7 miljoen per jaar, waarbij de mogelijkheid is opgenomen dat KWF jaarlijks kan beslissen over een verlenging. Bij niet verlengen is afgesproken dat een periode van maximaal 6 maanden in acht zal worden genomen om in gezamenlijk overleg zaken af te ronden en over te dragen en de daarbij behorende kosten voor rekening van KWF komen.

(in €)	31 december 2020			
	< 1 jaar	1-5 jaar	>5 jaar	Totaal
Leaseauto's	28.111	78.504	-	106.615
Huur 40 parkeerplaatsen	13.343	-	-	13.343
Huur copiers en printers	24.668	76.061	-	100.729
Erfpacht Delflandlaan 17	7.906	39.531	328.766	376.203
	74.029	194.095	328.766	596.890
Kanker NL				
Huur kantoorruimte Overschiestraat 65	52.688		-	52.688
Totaal	126.716	194.095	328.766	649.578

KWF heeft daarnaast geen niet uit de balans blijkende rechten en is de volgende niet uit de balans blijkende verplichtingen aangegaan voor:

- Oncode 2.O
Momenteel loopt project Oncode 1.O., zie hierboven genoemd. Als KWF besluit niet door te gaan met het project Oncode 2.O dan heeft KWF toegezegd om een bedrag van €838.800,- uit te keren voor winddown activiteiten;
- Project van dr. Fijneman (11809)
In 2019 is het project van dr. Fijneman omgezet naar een PPS gefinancierd project. KWF heeft de intentie uitgesproken om het onderzoek te blijven steunen indien onverhoopt bij gegronde reden de PPS financiering komt te vervallen;
- Coöperatie INZET
In 2019 is KWF samen met anderen de coöperatie INZET gestart die in de toekomst tot een aanvullende maximale verplichting van € 560k kan leiden;
- Operationele lease van 4 bedrijfsauto's, met een variërende looptijd tot 23 oktober 2024;
- Huur 40 parkeervoorzieningen Delflandlaan 20, die lopen tot 1 mei 2021;
- Huur copiërs en printers, die loopt tot 3 februari 2025;
- Erfpachtrecht van Delflandlaan 17, deze loopt tot 1 augustus 2068;
- Huur kantoorruimte Overschiestraat 65, die loopt tot 31 december 2021.
- Van de niet gewaardeerde vruchtgebruikdossiers is de verwachting dat de verwachte toekomstige ontvangen waarde ultimo 2020 € 5.893.826 zal bedragen.

Er is sprake van een rechtszaak tegen een voormalig leverancier, hiervoor verwacht KWF in september 2021 een zitting bij 't Hof. De verwachting is dat dit niet zal leiden tot materiële vorderingen.

Financiële risico's financiële instrumenten

Financiële instrumenten in de jaarrekening van KWF omvatten investeringen in aandelen en obligaties, derivaten, overige vorderingen, geldmiddelen, uitkeringsverplichtingen, crediteuren en overige te betalen posten. Ter beperking van het rente- en kredietrisico belegt KWF qua vastrentende waarden in Nederlandse staatobligaties en Nederlandse banken. Tijdelijk overtollige middelen worden op deposito of op rekeningen-courant geplaatst bij één of meer Nederlandse grootbanken. KWF loopt geen valutarisico, omdat KWF geen transacties of beleggingen verricht in buitenlandse valuta. In 2020 is gebruik gemaakt van derivaten.

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten 2020

Hierna volgt een toelichting op de Staat van Baten en Lasten van KWF over het boekjaar 2020. De Staat van Baten en Lasten geeft een overzicht van de opbrengsten en kosten die in deze periode zijn ontstaan en laat het resultaat zien.

Toelichting realisatie baten versus begroting

- De baten middels Vrijwilligers is afkomstig uit de Collecte en Samenlopen. De batendaling versus begroting wordt veroorzaakt door het feit dat in 2020 geen Samenloop activiteiten hebben plaatsgevonden vanwege de corona pandemie. Ook zijn minder Collecte baten opgehaald dan begroot. Wel is het aandeel dat is opgehaald via de (mobiele) QR collecte sterk gestegen.
- Baten voortkomend uit Acties en Innovaties zijn lager dan begroot. Deze acties worden door particulieren geïnitieerd bij deelname aan grootschalige evenementen, zoals de Rennen tegen kanker en de Ride for the Roses. Alle evenementen zijn in 2020 afgelast vanwege de pandemie.
- De baten uit Nalatenschappen zijn veel hoger dan begroot door een stijging van het aantal nieuwe dossiers.
- De baten uit Acties derden zijn baten uit externe loterijen en de baten van externe fondsenwervende organisaties zoals Alpe d'HuZes en Fight cancer. De batendaling wordt veroorzaakt door lagere baten bij de fondsenwervende organisaties doordat er geen grootschalige events mogelijk waren in 2020. De baten die wel zijn opgehaald betreffen sponsor opbrengsten van de deelnemers voor de uitbraak van de pandemie.
- De baten Subsidies van overheden betreft de PPS (Publiek-Private Samenwerking) subsidie en de NOW 1.0 subsidie voor de periode maart/april/mei 2020. Deze subsidies waren niet meegenomen in de begroting.

Baten

Specificatie van de geworven baten	Baten van particulieren	Baten van bedrijven	Baten van loterijorganisaties	Baten van subsidies van overheden	Baten van andere organisaties zonder winststreven	Totaal 2020	Begroting 2020	Totaal 2019
Baten								
Vrijwilligers	5.933	-	-	-	-	5.933	12.236	10.643
Acties en Innovatie	2.596	1.355	-	-	-	3.951	6.698	7.369
Donaties en giften	49.758	-	-	-	-	49.758	49.277	48.404
Eigen loterijen	10.063	-	-	-	-	10.063	11.226	10.457
Grote Gevers	8.417	-	-	-	-	8.417	8.280	8.304
Nalatenschappen	54.759	-	-	-	-	54.759	37.427	71.615
Bedrijven	-	2.859	-	-	-	2.859	2.845	3.294
Samenwerkingen	-	-	-	-	-	0	-	0
Uit acties van derden	421	-	2.502	-	8.118	11.040	20.175	25.168
Subsidies van overheden	-	-	-	5.148	-	5.148	0	0
Som van de geworven baten	131.946	4.215	2.502	5.148	8.118	151.928	148.163	185.254
Begroting 2020	123.533	4.755	2.350	-	17.525	148.163		
Totaal 2019	155.789	4.588	2.672	0	22.205	185.254		

Baten van particulieren (13)

De baten van particulieren vanuit Vrijwilligers bestaan uit de volgende opbrengstcategorieën:

Baten middels vrijwilligers

(in € duizend)	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
	2020	2020	2019
Collecte	4.298	5.800	5.640
Samenloop voor Hoop	610	5.000	3.926
Giften Lief en Leed via afdelingen	711	715	637
Overige giften via afdelingen	238	595	326
Winkelbussen	77	126	114
	5.933	12.236	10.643

In 2020 waren er 712 afdelingen actief die voor KWF hebben gecollecteerd. De collecte wordt georganiseerd door het bestuur van de afdeling en via wijkhoofden worden de collectematerialen uitgedeeld aan de collectanten. Naast de collecte plaatsen de afdelingen collectebussen bij huwelijken, begrafenissen en winkels. In 2020 hebben er vanwege de pandemie geen Samenloop activiteiten plaatsgevonden, de getoonde baten zijn slechts nagekomen baten uit 2019.

Baten uit Acties en Innovatie

Dit betreffen baten en acties van particulieren en bedrijven die vanuit KWF, Pink Ribbon en de meegeconsolideerde entiteiten zijn geïnitieerd.

Baten uit donaties en giften

De baten uit donaties en giften zijn ontvangen in 2020 en betreffen met name donaties van donateurs.

Verbonden partijen

KWF heeft in 2020 van de volgende verbonden partijen een donatie ontvangen:

(in € duizend)	
Stichting Theodora Boasson	€ 60

Gezien de omvang van het aandeel in de stemrechten in het bestuur, kan KWF geen invloed van betekenis uitoefenen op het zakelijke en financiële beleid van deze stichtingen. KWF heeft geen overheersende zeggenschap en kan niet beschikken over economische voordelen en draagt geen economische risico's voortvloeiend uit deze stichtingen.

Baten uit eigen loterijen

Deze baten zijn het totaalbedrag van de inleg vermeerderd met de waarde van de om niet verkregen prijzen en verminderd met de waarde van de verstrekte prijzen. De baten uit eigen loterijen bedroegen in 2020 € 10,1 miljoen.

Baten uit grote gevers

De baten uit grote gevers bevatten onder andere ontvangen bedragen uit algemene giften van grote gevers. Deze baten bedroegen in 2020 € 8,4 miljoen.

Baten uit nalatenschappen

In 2020 bedroegen de opbrengsten nalatenschappen € 55 miljoen.

De mutatie in waardering vruchtgebruik dossiers is € 0,6 miljoen. Dit bedrag is in mindering gebracht op de bestemmingsreserve vruchtgebruik.

Baten van bedrijven (14)

De baten betreffen ontvangen donaties, giften en sponsoring van bedrijven.

De specificatie van de baten over 2020 is als volgt:

Baten uit bedrijven

(in € duizend)	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
	2020	2020	2019
Acties en Innovatie	1.355	1.535	1.294
Bedrijven Zakenvrienden	1.854	1.850	2.291
Bedrijven Sponsoring	0	0	0
Bedrijven Acties	63	100	307
Bedrijven Partners	341	395	191
Bedrijven overig	602	875	505
	4.215	4.755	4.588

Baten van loterijorganisaties (15)

(in € duizend)	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
	2020	2020	2019
Via Externe Loterijen			
- Vriendenloterij N.V. voor KWF	1.418	1.650	1.570
- Vriendenloterij N.V. voor Pink Ribbon	558	700	706
- Stichting de Nationale Sporttotalisator (Lotto)	526	-	396
Totaal	2.502	2.350	2.672

Baten van subsidies van overheden (16)

De afgelopen jaren heeft KWF de mogelijkheid gekregen om een Publiek-Private Samenwerking (PPS) subsidie in te zetten. Deze subsidie wordt ingezet voor onderzoek en ontwikkeling in samenwerkingsprojecten of voor innovatieactiviteiten ter versterking van de doelstellingen van KWF.

Daarnaast heeft KWF een beroep gedaan op NOW 1.0 voor de periode maart/april/mei 2020. Hiervoor heeft KWF een voorschot van € 1,9 miljoen ontvangen. De NOW-regeling is bedoeld voor werkgevers die als gevolg van het coronavirus en overheidsmaatregelen te kampen hebben met een substantieel omzetverlies waarbij de organisatie, gedurende de subsidieperiode, gericht is op behoud van werkgelegenheid. Aangezien er onduidelijkheden zijn in de precieze interpretatie van het begrip "omzet" voor Fondsenwervende instellingen, is er een kans op een gedeeltelijke terugvordering. Derhalve is ruim € 800k van deze subsidie meegenomen in de baten van 2020.

Baten van andere organisaties zonder winststreven (17)

(in € duizend)	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
	2020	2020	2019
Via KWF Kankerbestrijding:			
- Stichting Alpe d'HuZes	7.200	12.300	11.917
- Maarten van der Weijden Foundation	-	1.500	4.815
- Stichting Fight Cancer	450	2.600	3.330
- Stichting Mont Ventoux	-	350	-
- Stichting Team Doelbewust / Coll Sensation	88	300	136
- Stichting Katwijk Wandelmarathon / Kippenloop	55	160	-
- Stichting Bergh in het Zadel	-	-	1.208
Subtotaal KWF Kankerbestrijding	7.793	17.210	21.406

De opbrengst van Stichting Alpe d'HuZes is aan het Fonds op naam toegevoegd.
De doelstelling van dit fonds is bij Fondsen op naam toegelicht.

(in € duizend)	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
	2020	2020	2019
Via Stichting Antoni van Leeuwenhoek Foundation:			
- Stichting a Sister's Hope	105	37	37
- Stichting STOP hersentumoren	20	-	-
- Glioblastoma Research Foundation Inc	4	-	-
- Stichting Steunfonds Overgooi	2	-	-
- Stichting Fonds Maatschappelijke Noden	1	-	-
- Overige Stichtingen	-	153	2
- Stichting Carola Helpt	-	-	64
- Stichting (Z) aan de Wandel	-	-	50
- Stichting Team Westland	-	-	60
- Stichting DNA Gala	-	-	10
Subtotaal Stichting Antoni van Leeuwenhoek Foundation	132	190	223
Via Stichting Radboud Oncologie Fonds:			
- Stichting Bergh in het Zadel	-	-	313
- Stichting Zeven voor Leven	-	-	102
Subtotaal Stichting Radboud Oncologie Fonds	-	-	415
Via Stichting Kankeronderzoeksfonds Limburg:			
- Overig	193	125	160
Subtotaal Stichting Kankeronderzoeksfonds Limburg	193	125	160
Totaal	8.118	17.525	22.204

Toelichting lastenverdeling over 2020

(in € duizend)	Doelstelling			Wervings- kosten	Kosten beheer en administratie	Totaal Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
	Onderzoek & Implementatie	Stakeholders & Beïnvloeding	Speerpunten					
Subsidies en bijdragen	51.437	4.872	931	507	0	57.747	99.763	167.159
Uitbesteed werk	443	224	0	669	343	1.679	1.673	1.994
Publiciteit en communicatie	728	2.405	441	8.245	2	11.821	21.932	18.176
Personeelskosten	4.761	3.278	0	8.570	2.526	19.135	20.502	19.104
Afschrijvingen	371	9	0	686	468	1.534	2.022	1.556
Huisvestingskosten	110	55	0	110	110	385	532	2.343
ICT kosten	1.250	682	0	2.638	1.675	6.246	6.110	8.153
Kantoor- en algemene kosten	40	63	115	151	817	1.186	1.128	2.313
Totaal 2020	59.140	11.588	1.487	21.576	5.941	99.732	153.662	220.798

Specificatie besteed aan doelstellingen

De bestedingen zijn verdeeld over de 3 missiedoelen Onderzoek & Implementatie, Stakeholders & Beïnvloeding en Speerpunten.

Niet iedere besteding is specifiek toe te schrijven aan 1 van de 3 missiedoelen, omdat de besteding vaak bijdraagt aan meer dan 1 missiedoel.

(in € duizend)	Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
“Onderzoek & Implementatie”			
Oncologisch wetenschappelijk onderzoek			
Onderzoeksfinanciering:	31.872	59.489	58.756
Instellingsfinanciering NKI en Oncode	9.893	29.554	84.075
Overige samenwerkingspartners	10.716	6.370	18.670
Overige doelbestedingen	170	519	32
	<hr/> 52.651	<hr/> 95.930	<hr/> 161.533
“Stakeholders & Beïnvloeding”			
Patientenondersteuning en Inloophuizen	507	1.167	91
Kankerpatientenorganisaties	3.926	500	3.931
Voorlichting en communicatie	2.344	4.663	210
Strategie & beleid	-	-	72
Stichting kanker.nl	2.496	2.500	2.620
Onderzoeksprojecten Psychosociale Oncologie			1.523
Voorlichting via wervingsactiviteiten			6.855
Een rookvrij Nederland			1.936
Zonnen/UV straling			437
Overige doelbestedingen			824
	<hr/> 9.273	<hr/> 8.829	<hr/> 18.499
“Speerpunten”			
Vroegtijdig opsporen	120	-	
Geneesmiddelen	100	-	
Leefstijl verandering	321	-	
Psychosociale oncologische zorg	990	-	
	<hr/> 1.531	<hr/> 1.500	<hr/> -
Uitvoeringskosten eigen organisatie - personeel	3.910	4.471	3.385
Uitvoeringskosten eigen organisatie - overig	4.850	5.495	7.781
	<hr/> 8.761	<hr/> 9.966	<hr/> 11.166
Totaal bestedingen	<hr/> 72.216	<hr/> 116.225	<hr/> 191.198

De totale bestedingen 2020 zijn circa € 44,0 miljoen lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door het vanwege de pandemie ontbreken van absorptie capaciteit in het onderzoeksveld en het uitstellen van onderzoekscall 2020-I. KWF zet normaliter 2 onderzoekscalls uit per jaar – dit zijn ‘calls for proposals’, met andere woorden ‘verzoeken om onderzoeksvorstellen’ binnen KWF’s onderzoeksfancieringsprogramma PO&I, onder gekwalificeerde onderzoekers. Deze voorstellen worden zorgvuldig beoordeeld door externe referenten en de beoordelingscommissies Exploratie en Ontwikkeling & Implementatie. Vanwege de onzekerheid over het financiële resultaat in 2020 en omdat de absorptiecapaciteit sterk was afgenomen is besloten slechts 1 ‘call voor proposals’ uit te zetten in dit boekjaar. Daarnaast is er een substantiële daling van wervingslasten door het, vanwege de pandemie, afzeggen van acties en acties derden en (andere) wervingsactiviteiten.

Vervallen doelbestedingsverplichtingen worden in mindering gebracht op de toezegging.

Keurmerk

Als 1 van de eerste goede doelenorganisaties in Nederland kreeg KWF het keurmerk van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF).

Voorlichting via wervingsactiviteiten

De doorbelasting van publieksvoorlichting van Werving aan Doelbesteding werd in 2019 berekend op een gedetailleerde niveau met verschillende percen-

tages per Wervingskanaal. In 2020 heeft KWF besloten dit aan te passen en te vereenvoudigen door de doorbelasting van voorlichtingskosten van Werving naar Doelbesteding niet meer toe te passen. Hierbij stelt KWF zich op het standpunt dat bij elke wervingsactie een stuk voorlichting zit. Door er een procentuele waarde aan te hangen geeft dit een schijnzekerheid. Bovendien haalt KWF ook zonder deze doorbelasting de CBF norm van 70% Doelbesteding.

Bestedingsratio's

Bestedingspercentage baten

Deze ratio geeft per jaar aan welk percentage van de ontvangen middelen besteed is aan de doelstellingen van KWF. Voor 2020 is de bestedingsratio 51,1% (vorig jaar 92,1%), begroot was een bestedingsratio van 76,9%. Het verschil met de begroting is grotendeels te verklaren door uitstel van de onderzoekscall 2020-I wegens de pandemie. Daarnaast is het percentage in 2019 aanzienlijk hoger dan gebruikelijk vanwege het aangaan van de meerjarenverplichting met NKI.

Bestedingspercentage lasten

Deze ratio geeft per jaar aan welk percentage van de totale lasten besteed is aan de doelstellingen van KWF. Voor 2020 is de bestedingsratio 72,4% (vorig jaar 86,6%), begroot was een bestedingspercentage van 75,7%. De verhoudingen van de lasten zijn aanzienlijk beïnvloed door de COVID-19 pandemie.

Bestedingspercentage wervingslasten

Deze ratio geeft per jaar aan welk percentage van de totale baten besteed is aan de wervingslasten van KWF. Voor 2020 is dit bestedingsratio 15,3% (vorig jaar 11,5%), begroot was een bestedingspercentage van 20,9%. Het verschil van dit ratio ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt doordat er minder wervingsactiviteiten hebben plaatsgevonden vanwege de pandemie.

Kosten van beheer en administratie

Kosten van beheer en administratie zijn kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten. Bij de kostentoekening is de aanbeveling van Goede Doelen Nederland gevolgd. De kosten van de Raad van Toezicht, financiën, planning & control zijn volledig onder deze post verantwoord. Kosten voor Bestuur en directievoering, ICT, personeelszaken en huisvesting zijn naar rato van personele inzet toegerekend. Overige algemene kosten, zoals juridische ondersteuning e.d., worden, voor zover niet toerekenbaar aan doelstelling of werving baten, onder deze post verantwoord. Uitgedrukt als percentage van de totale baten komen de kosten van beheer en administratie (B&A) uit op 4,2% (vorig jaar 2,7%). Begroot was een percentage van 3,9%. De stijging van dit percentage is voornamelijk veroorzaakt door de daling in de baten. De absolute lasten (welke een groot aandeel vaste kosten bevat), zijn in lijn met begroting 2020.

Accountantskosten

De accountantskosten zijn als volgt gespecificeerd weer te geven:

(in € duizend)		2020	2019
Organisatie	Werkzaamheden		
MAZARS N.V.	Jaarrekeningcontrole	167	190
MAZARS N.V.	Overige controle opdrachten	13	16
		180	206

De hierboven vermelde accountantskosten hebben betrekking op het boekjaar van de jaarrekening. Voor 2020 zijn de kosten gebaseerd op werkelijk kosten aangevuld met nog te verwachte kosten op basis van de opdrachtbevestiging.

Personeelskosten

Naast de maandelijkse salariëring ontvangen de medewerkers 8% vakantiegeld en een aantal secundaire arbeidsvoorwaarden zoals een pensioenregeling en opleidingsmogelijkheden. KWF kent geen dertiende maanduitkering of andere bonusregelingen.

Eind 2020 waren er bij KWF (geconsolideerd) 267 medewerkers in dienst (229,2 fte's).

Het gemiddeld aantal werknemers over 2020 bedraagt 262 (225,2 fte's).

Specificatie FTE per 31 december naar inrichting organisatie KWF

(in fte)	Werkelijk 31-12-2020	Begroot 2020	Werkelijk 1-1-2020
Customer Journeys	82,6	86,2	83,3
Onderzoek & Implementatie	31,0	33,1	27,5
Stakeholders & Beïnvloeding	35,1	40,9	40,3
Finance, Information & Legal	57,6	58,9	49,0
Mens & Organisatie	21,8	20,7	20,1
Directie / bestuur	1,0	1,8	1,0
Totaal FTE	229,2	241,6	221,2

De specificatie van de totale personeelskosten is als volgt:

(in € duizend)	Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
Lonen en salarissen	13.380	14.336	12.592
Sociale lasten	2.232	2.391	2.145
Pensioenlasten	1.560	1.671	1.497
Overige personeelskosten	1.963	2.103	2.870
Totale Personeelskosten	19.135	20.502	19.104

Bruto salarissen medewerkers

De brutosalariissen per maand van betaalde medewerkers, bij een voltijd aanstelling, ingedeeld naar functiegroepen in € zijn in 2020 als volgt:

	van	tot
Management	4.643	8.332
Beleid / middenkader	3.647	5.858
Ondersteunend / adviserend	2.730	5.196
Administratief	2.243	3.608

Pensioenfondsen

KWF kent voor haar personeel een pensioenregeling op basis van het middelloonstelsel. De pensioenregeling is ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfondsen PFZW. De beleidsdekkingsgraad van het PFZW-pensioenfondsen bedraagt ultimo 2020: 92,6% (2019: 96,5%). KWF heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfondsen, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies. Het bestuur van het PFZW-pensioenfondsen besluit jaarlijks of het pensioen wordt verhoogd / geïndexeerd.

Bezoldiging bestuur

KWF is actief op het brede terrein van kankerbestrijding, van financiering van kankeronderzoek, tot preventie en patiënten ondersteuning. KWF is met ruim 100.000 vrijwilligers en 229 beroepskrachten (fte) een grote organisatie. De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt KWF de Regeling beloning directeuren van goede doelen organisaties (zie www.goededoelennederland.nl). De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij KWF vond plaats door de RvT. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 615 punten en door het percentage van een 2 hoofdig collegiale besturing van 87% leidt dan tot een BSD-score van 535 met een maximaal jaarinkomen van € 162.397 (1 FTE). De voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomens van de bestuurders is voor de heer drs. J.A. van de Gronden (1 FTE) € 151.629. Naast de maximering van het jaarinkomen geldt ook een absoluut maximum voor de totale beloningscomponenten jaarinkomen inclusief belaste vergoedingen/ bijtellingen, werkgeversbijdrage pensioen en overige beloningen op termijn. Dit maximum bedraagt € 201.000 per jaar. De voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante totale beloningscomponent jaarinkomens van de bestuurders zijn voor de heer drs. J.A. van de Gronden (1 FTE) € 166.463 en voor de heer Prof. dr. J.H.F. Falkenburg een detachingsvergoeding van € 119.004 (0,76 FTE, ex btw). Deze beloningen bleven binnen de geldende maxima.

6. Jaarrekening 2020

KWF Jaarverslag 2020

Het bestuur in 2020 bestond uit twee bestuurders.
Zij waren beiden in 2020 een heel jaar werkzaam.

Bezoldiging Raad van Toezicht

Aan leden van de Raad van Toezicht worden geen bezoldigingen toegekend of presentiegelden verstrekt, noch zijn aan leden van de Raad van Toezicht leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Naam	drs. J.A. van de Gronden	Prof dr. J.H.F. Falkenburg	
Functie	Bestuurder	Bestuurder	
Dienstverband			
Aard (looptijd)	Onbepaald	Contract	
uren	38	28,8	
part-time percentage	100	76%	
periode	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	
Bezoldiging (EUR)			
Jaarinkomen			
	bruto loon/salaris	140.397	119.004
	vakantiegeld	11.232	-
	vaste eindejrsuitkering, 1 3e/1 4emnd	-	-
	niet opgenomen vakantiedagen	-	-
Totaal		151.629	119.004
Belastbare vergoedingen/bijstellingen		-	-
Pensioenlasten (wg deel)		14.834	-
Pensoencompensatie		-	-
Overlge beloningen		-	-
Uitkering beëindiging dienstverband		-	-
Totaal bezoldiging 2020		166.463	119.004
<i>Totaal bezoldiging 2019</i>		<i>158.802</i>	<i>118.490</i>

Financiële baten en lasten

Beleggingen

(x € duizend)	2020	2019
Obligatierente	2.013	2.705
Rente leningen en beleggingsrekening	-165	39
Dividend	580	983
Gerealiseerde koersresultaten	1.480	8.077
Ongerealiseerde koersresultaten	4.883	18.953
Gerealiseerd resultaat derivaten	-19.425	-8.181
(huur) Opbrengsten onroerend goed	7	179
Overige opbrengsten	5	123
Bruto beleggingsresultaat	-10.622	22.878
Resultaat liquide middelen (bank en deposito's)	13	16
Totaal bruto beleggingsresultaat	-10.608	22.894
Kosten beleggingen *	0	-441
Netto beleggingsresultaat	-10.608	22.453

* De kosten voor beleggingen ad €487k zijn in 2020 onder beheer & administratie verantwoord

Opbrengst beleggingen

Vanuit de doelstelling gaat KWF meerjarige verplichtingen aan voor financiering van wetenschappelijk onderzoek naar kanker. De toegezegde financieringen worden over een reeks van jaren uitgekeerd. De uit te keren gelden worden aangehouden om in de toekomst aan deze verplichtingen te kunnen voldoen. Dit geld wordt tijdelijk door KWF beheerd. Dat moet zorgvuldig plaatsvinden, zodat de hoofdsom in stand blijft. Om de vermindering door inflatie tegen te gaan en daarnaast ook nog extra opbrengsten te realiseren, wordt het geld met een laag risicoprofiel belegd. Het overzicht van de opbrengsten toont dat door deze manier van beheer de hoofdsom ruim in stand is gebleven. De opbrengsten komen jaarlijks aanvullend op de overige inkomsten beschikbaar voor besteding aan de doelstelling. Ultimo 2020 bestonden de belegde middelen uit aandelen, obligaties en deposito's. Het beleggingsbeleid is vastgelegd in een beleggingsstatuut en wordt ieder kwartaal besproken met de beleggingscommissie.

Gebeurtenissen na balansdatum

De samenwerking met Stichting Kankeronderzoekfonds Limburg is per 1-1-2021 beëindigd. Het financiële gevolg hiervan is dat het deel van de Bestemmingsreserves doelbesteding ad € 90k in 2021 zal vrijvallen. Dit zal worden verantwoordt als bijzondere last.

KWF's uitgangspunt met betrekking tot de COVID-19 pandemie is dat gedurende 2021 de huidige overheidsmaatregelen als lockdowns in enige mate zullen continueren in het jaar. Daarbij is de verwachting dat KWF ook financiële nadelige effecten hiervan zal ondervinden in 2022. Hiervoor is in de begroting door middel van mitigerende maatregelen rekening mee gehouden.

Enkelvoudige balans per 31 december 2020

(na bestemming saldo baten en lasten)

(in € duizend)

Activa	31 december 2020	31 december 2019
Immateriële vaste activa	4.011	5.138
Materiële vaste activa	5.511	5.355
Financiële vaste activa	185	195
	<hr/>	<hr/>
	9.707	10.688
Vorderingen en overlopende activa	53.794	48.257
Effecten	232.628	233.068
Liquide middelen	95.253	109.377
	<hr/>	<hr/>
	391.381	401.390

(in € duizend)

Passiva	31 december 2020	31 december 2019
Reserves en fondsen		
Reserves		
Continuïteitsreserve	23.357	23.357
Bestemmingsreserves	74.450	28.140
	<hr/>	<hr/>
	97.807	51.497
Fondsen		
Bestemmingsfondsen	18.785	21.832
	<hr/>	<hr/>
	116.592	73.329
Voorzieningen	641	542
Langlopende schulden	164.682	200.087
Kortlopende schulden	109.466	127.432
	<hr/>	<hr/>
	391.381	401.390

Enkelvoudige staat van baten en lasten

(na bestemming saldo baten en lasten)

(in € duizend)	Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
Baten			
Baten van particulieren	123.817	117.980	151.633
Baten van bedrijven	3.724	3.980	4.086
Baten van loterijorganisaties	2.502	2.350	2.672
Baten van subsidies van overheden	5.148	-	-
Baten van andere organisaties zonder winst-streven	7.793	17.210	21.406
<i>Som van de geworven baten</i>	<i>142.984</i>	<i>141.520</i>	<i>179.797</i>
Som van de baten	142.984	141.520	179.797
Lasten			
<i>Besteed aan doelstellingen</i>			
Onderzoek & Implementatie	51.694	97.677	-
Stakeholders & Beïnvloeding	9.092	8.884	-
Speerpunten	1.487	1.500	-
Meer genezing	0	0	172.475
Minder kanker	0	0	4.158
Betere kwaliteit van leven	0	0	7.415
	62.274	108.061	184.048
Wervingskosten	20.903	30.637	23.028
Kosten beheer en administratie	5.941	5.822	5.683
Som van de lasten	89.118	144.520	212.759
Saldo voor financiële baten en lasten	53.866	-3.000	-32.962
Saldo financiële baten en lasten	-10.603	1.600	22.458
Saldo van baten en lasten	43.263	-1.400	-10.504

Bestemming saldo 2020

Toevoeging / onttrekking aan:	Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
Continuïteitsreserve	-	-	-1.245
Bestemmingsreserves	56.923	-	-33.342
Bestemmingsreserve koersverschillen effecten	-10.613	-	19.618
Bestemmingsfondsen	-3.047	-	4.465
	43.263	-	-10.504

Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2020

Overzicht specificatie geworven baten

Algemeen

Voor de grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling wordt verwezen naar de toelichtingen behorende bij de geconsolideerde jaarrekening.

	Baten van particulieren	Baten van bedrijven	Baten van loterijorganisaties	Baten van subsidies van overheden	Baten van andere organisaties zonder winststreven	Totaal 2020	Begroting 2020	Totaal 2019
Baten								
Vrijwilligers	5.933	-	-	-	-	5.933	12.236	10.643
Acties en Innovatie	2.370	1.355	-	-	-	3.725	5.875	6.465
Donaties en giften	48.435	-	-	-	-	48.435	48.553	47.258
Eigen loterijen	10.063	-	-	-	-	10.063	11.226	10.457
Grote Gevers	4.894	-	-	-	-	4.894	6.325	6.665
Nalatenschappen	51.701	-	-	-	-	51.701	35.000	71.148
Bedrijven	-	2.369	-	-	-	2.369	2.445	2.792
Samenwerkingen	-	-	-	-	-	0	-	0
Uit acties van derden	421	-	2.502	-	7.793	10.715	19.860	24.369
Subsidies van overheden	-	-	-	5.148	-	5.148	-	0
Som van de geworven baten	123.817	3.724	2.502	5.148	7.793	142.983	141.520	179.797
Begroting 2020	117.980	3.980	2.350	-	17.210	141.520		
Totaal 2019	151.633	4.086	2.672	-	21.406	179.797		

Aansluitingsoverzicht reserves en fondsen 2020

De verschillen tussen de reserves en fondsen volgens de enkelvoudige balans en volgens de geconsolideerde balans worden in onderstaand aansluitingsoverzicht toegelicht:

Aansluitingsoverzicht reserves en fondsen 2020

(in € duizend)	2020	2019
Totaal reserves en fondsen geconsolideerd	123.122	82.232
Totaal reserves en fondsen enkelvoudig	117.012	73.329
Vershil	6.110	8.903
Aansluitingsverschil:		
Bestemmingsreserve Stichting Kanker.NL	2.685	5.179
Bestemmingsreserve Stichting Antoni van Leeuwenhoek Foundation	3.335	2.018
Bestemmingsreserve Stichting Kankeronderzoekfonds Limburg	90	591
Bestemmingsreserve Stichting Radboud Oncologisch Fonds Nijmegen	-	1.115
Totaal aansluitingsverschil	6.110	8.903

De verschillen hebben hun effect in de liquide middelen en effecten.

Aansluitingsoverzicht saldo van baten en lasten 2020

De verschillen tussen het saldo in de enkelvoudige staat van baten en lasten en de geconsolideerde staat van baten en lasten worden in onderstaand aansluitingsoverzicht toegelicht:

Aansluitingsoverzicht saldo van baten en lasten 2020

(in € duizend)	2020	2019
Totaal saldo van baten en lasten geconsolideerd	40.473	-13.091
Totaal saldo van baten en lasten enkelvoudig	43.263	-10.504
Vershil	-2.790	-2.587
Aansluitingsverschil:		
Saldo van baten en lasten Stichting Kanker.NL	-2.494	-2.537
Saldo van baten en lasten Stichting Antoni van Leeuwenhoek Foundation	1.318	-535
Saldo van baten en lasten Stichting Kankeronderzoekfonds Limburg	-499	0
Saldo van baten en lasten Stichting Radboud Oncologisch Fonds Nijmegen	-1.115	485
Totaal aansluitingsverschil	-2.790	-2.587

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Ondertekening

Aldus opgemaakt en ondertekend door de directie van KWF :
Amsterdam, 21 april 2021

drs. J.A. van de Gronden

Directeur

Aldus goedgekeurd en ondertekend door de Raad van Toezicht van KWF :
Amsterdam, 21 april 2021

Ir. W. Draijer MBA

Voorzitter Raad van Toezicht

Mr. F.J. Leeflang

Vice voorzitter Raad van Toezicht

Dr. C.B. Leerink

Lid Raad van Toezicht

Drs. A. Mosman RA

Lid Raad van Toezicht

Drs. M. van Ballegooijen

Lid Raad van Toezicht

7. Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van Stichting Koningin Wilhelmina Fonds voor de Nederlandse Kankerbestrijding.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Koningin Wilhelmina Fonds voor de Nederlandse Kankerbestrijding te Amsterdam gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de reserves en fondsen van Stichting Koningin Wilhelmina Fonds voor de Nederlandse Kankerbestrijding per 31 december 2020 en van het saldo van baten en lasten over 2020 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2020;
- 2. de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2020; en
- 3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Koningin Wilhelmina Fonds voor de Nederlandse Kankerbestrijding zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen Andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Voorwoord;
- 1. De gevolgen van corona op KWF & kankerpatiënten;
- 2. De impact van KWF;
- 3. Fondsenwerving en Public Engagement;
- 4. Organisatie en bestuur;
- 5. Financiële verantwoording.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van

controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze

controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring.

Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Amsterdam, 21 april 2021

Mazars N.V.

w.g. drs. R.C.H.M. Horsmans RA RV